

การศึกษารูปแบบการเผยแพร่วรรณคดีจีนสมัยใหม่ผ่านพิพิธภัณฑ์ : กรณีศึกษาพิพิธภัณฑ์หลู่ชว้น

สุพัตรา ห.เพียรเจริญ

สาขาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย กรุงเทพมหานคร 10400

อีเมล: supatra.hor@gmail.com

รับบทความ: 27 มิถุนายน 2564 แก้ไขบทความ: 13 กันยายน 2564 ตอรับบทความ: 16 กันยายน 2564

บทคัดย่อ: บทความนี้มุ่งศึกษาการเผยแพร่วรรณคดีจีนสมัยใหม่ในปัจจุบันผ่านการนำเสนอในพิพิธภัณฑ์นักรรณคดี “หลู่ชว้น” โดยวิเคราะห์ผลของการเผยแพร่วรรณคดีในด้านการเข้าถึง เป้าหมายที่คุ้มค่า การสร้างแรงบันดาลใจเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคม

ผู้วิจัยศึกษา สํารวจ และเก็บข้อมูล สิ่งที่น่าสนใจในพิพิธภัณฑ์ เพื่อศึกษาการเผยแพร่วรรณคดีใน พิพิธภัณฑ์ 4 แห่งคือ หมู่บ้านหลู่ชว้นเมืองเซาซิง พิพิธภัณฑ์หลู่ชว้นแห่งปักกิ่ง พิพิธภัณฑ์หลู่ชว้นแห่งเมืองกวางเจา และพิพิธภัณฑ์รำลึกหลู่ชว้นแห่งเซี่ยงไฮ้

ผลการวิจัยพบว่า การนำเสนอข้อมูลหลู่ชว้นในพิพิธภัณฑ์แต่ละแห่ง ให้ความสำคัญกับช่วงเวลาที่หลู่ชว้นใช้ชีวิตในเมืองนั้นๆ โดยผู้จัดทำเผยแพร่วรรณคดีจีนสมัยใหม่ผ่านพิพิธภัณฑ์หลู่ชว้น เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และเสริมสร้างความเข้าใจประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม สังคมในอดีต การนำเสนอเนื้อหาในพิพิธภัณฑ์จะเลือกนำเสนอในบทบาทของนักคิด นักเขียนที่ไฝรู้ ซึ่งเป็นแบบอย่างของปัญญาชน ลดบทบาทการเป็นนักปฏิวัติ

ทั้งยังพบอีกว่าการเผยแพร่วรรณคดีผ่านพิพิธภัณฑ์นอกจากจะทำให้ผู้เข้าชมสามารถเรียนรู้วรรณคดีได้แล้ว ทั้งยังสามารถเรียนรู้ประวัติศาสตร์ได้ในเวลาเดียวกันด้วย ซึ่งพิพิธภัณฑ์บุคคลในประเทศไทยสามารถใช้ต้นแบบพิพิธภัณฑ์หลู่ชว้นที่มีกระบวนการในการนำเสนอประวัติและผลงานมาสร้างเป็นทุนวัฒนธรรมและกระตุ้นเศรษฐกิจท้องถิ่นได้

คำสำคัญ: พิพิธภัณฑ์; วรรณคดีจีนสมัยใหม่; หลู่ชว้น

The Study on the pattern of Modern Chinese Literature Publishing in the Present Time Through the Museum: a case study of the Museum of Luxun

Supatra Horpianjaroen

Chinese Languages Department, Faculty of Humanities,

University of the Thai Chamber of Commerce, Bangkok, 10400, Thailand

Email: supatra.hor@gmail.com

Received: 27th June 2021

Revised: 13th September 2021

Accepted: 16th September 2021

Abstract: The objective of this research is to study the dissemination of modern Chinese literature at the present time by analyzing the presentation or the display of Lu Xun Museum. Also, it is to survey the objectives in studying the museum through the viewpoints of Accessibility, Accountability and Inspiring Action: Museum and Social Change.

The researcher has studied, surveyed, and collected the information of things presented in the museum, and also gathered the perception from the visitors of four museums: Lu Xun Village in Shaoxing, Lu Xun Museum in Beijing, Lu Xun Museum in Guangzhou, and Lu Xun Memorial Museum in Shanghai.

The findings of the research have been found that the presentation of each museum has focused the time Lu Xun spent in that city. The museum staff have disseminated the modern literature through Lu Xun Museum in order to

make it as resources of studying and to reinforce the understanding in history, culture, and society in the past time. Lu Xun, the thinker and writer who is the prototype of intellectuals, is presented as the contents of the museum.

The findings of literature disseminated via the museum have been clearly seen that not only the visitors can better study the literature, but also learn the history at the same time. The people's museum type in Thailand can follow the processes of the original Lu Xun Museum in displaying people's history and their work. This builds the cultural capital and activates local economy.

Keywords: Lu Xun; Modern Chinese Literature; museum

中国现代文学在纪念馆的传播模式研究 ——以鲁迅纪念馆为例

黄盈秀

泰国商会大学人文学院中文系，曼谷，10400，泰国

电子邮箱: supatra.hor@gmail.com

收稿日期: 2021-06-27

修回日期: 2021-09-13

接受日期: 2021-09-16

摘要：本文从“可达性”、“有意性”和“激励改善社会”三个方面对“鲁迅”博物馆和纪念馆进行分析，并研究中国通过“鲁迅”博物馆和纪念馆宣传现代文学的主要目的。

研究者在绍兴鲁迅故居、北京鲁迅博物馆、广州鲁迅纪念馆和上海鲁迅纪念馆四所收集资料。

研究结果发现各所展览馆主要集中于研究鲁迅在该城市的生活阶段。博物馆或纪念馆的主要目的是作为本地学习资源中心和国家学习资源中心，加强中国文化宣传、促进中国历史研究以及中国当时的社会发展。博物馆或纪念馆的展览内容尝试将鲁迅塑造为好学的学者，并减少鲁迅作为革命家、思想家的角色。

四所博物馆的文学宣传显示，除了更能学习现代文学之外，同时参观者还更能学习中国历史。泰国也可按照鲁迅博物馆和鲁迅纪念馆的宣传方式创造文化资本以及本土经济的学习资源中心。

关键词：鲁迅；中国现代文学；博物馆

1. บทนำ

ยุคที่วรรณคดีจีนมีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน คือวรรณคดีจีนสมัยใหม่ โดยมີเหตุการณ์สำคัญทางการเมืองการปกครองและประวัติศาสตร์สำคัญของประเทศ ได้แก่ เหตุการณ์เคลื่อนไหว 4 พฤษภาคม โดยเหตุการณ์ทางการเมืองดังกล่าวเป็นการต่อต้านระบบและความคิดแบบเก่า ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อนักเขียนและผลงานวรรณคดีที่นำเสนอออกสู่สายตาผู้อ่านในขณะนั้น แม้ว่าวรรณคดีจีนสมัยใหม่จะมีระยะเวลาเพียง 30 ปี แต่การเกิดขึ้นของผลงานและนักเขียนหน้าใหม่มากมายยังสะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการทางวรรณคดีจีน ถือเป็นการปฏิวัติวรรณคดีช่วงสำคัญ ซึ่งไม่เพียงมีวรรณคดียุคใหม่ ๆ เกิดขึ้น การใช้ภาษาก็เปลี่ยนแปลงให้ง่าย กระชับ เข้าถึงผู้อ่านทั่วไปได้ ทำให้วรรณคดีเป็นสิ่งที่สามารถเรียนรู้ได้ในสังคมทุกชนชั้น ทั้งนี้เป็นที่ทราบกันว่า ผู้ริเริ่มวางรากฐานและมีส่วนสำคัญในวรรณคดีจีนสมัยใหม่คือ หลู่ซวี่น

หลู่ซวี่น (1881-1936) เป็นนักเขียนที่มีชื่อเสียงที่สุดในยุควรรณคดีจีนสมัยใหม่ เป็นนักคิด นักเขียนที่ใช้ผลงานเขียนเผยแพร่ความคิดต่อต้านระบบเก่า ทั้งยังเป็นผู้บุกเบิกวรรณคดีจีนสมัยใหม่ที่กลายมาเป็นจุดเปลี่ยนในประวัติศาสตร์วรรณคดีจีน จึงถือได้ว่าเป็นบุคคลสำคัญผู้หนึ่งในประวัติศาสตร์จีนด้วย หลังจากหลู่ซวี่นเผยแพร่ผลงานแนวสะทอนสังคมออกมาจำนวนมาก ยังมีนักเขียนรุ่นหลังจำนวนไม่น้อยที่ยึดแนวทางการเขียนของหลู่ซวี่นเป็นแบบอย่างและด้วยความเป็นบุคคลต้นแบบในฐานะนักคิด นักปฏิวัติคนสำคัญของประเทศจีน

ด้วยเหตุดังกล่าวนี้นี้ ประเทศจีนจึงมีการนำประวัติและผลงานของหลู่ซวี่นมาเผยแพร่หลากหลายรูปแบบ ทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ อาทิ เช่น ผลงานเดิมของหลู่ซวี่นที่มีการผลิตซ้ำต่อเนื่อง รวมถึงงานวิชาการ ทั้งวิจัย บทความวิชาการ และหนังสือที่เขียนวิเคราะห์ผลงานของหลู่ซวี่น การเผยแพร่ผลงานผ่านเทคโนโลยี เช่น การใช้แอปพลิเคชันควบคู่กับการเรียนรู้ในพิพิธภัณฑ์หลู่ซวี่นแห่งปักกิ่ง และพิพิธภัณฑ์รำลึกหลู่ซวี่นแห่งเซี่ยงไฮ้ ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อให้เข้าถึงการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น ทั้งการจัดแสดงเป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น หมู่บ้านหลู่ซวี่นเมืองเซาซิง การเผยแพร่ผลงานในสวนสาธารณะ เช่น สวนสาธารณะหลู่ซวี่นเมืองเซี่ยงไฮ้ หรือพิพิธภัณฑ์

หลู่ซวั้นแห่งเมืองกวางเจา ที่เปิดเป็นพิพิธภัณฑ์ให้บุคคลทั่วไปเข้าชม จะเห็นว่าการเผยแพร่ผลงานของหลู่ซวั้นผ่านพิพิธภัณฑ์จึงเป็นช่องทางการเรียนรู้ที่สำคัญและทรงคุณค่า เพราะนอกจากจะเข้าถึงได้ง่าย ยังจะเป็นประโยชน์ทางอ้อมที่ใช้เรียนรู้วัฒนธรรม ความคิดของชนชาติจีน จนก่อให้เกิดแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมที่สำคัญของชุมชนและของประเทศจีน ทั้งยังมีผลพลอยได้ในแง่ของการเป็นสถานที่ส่งเสริมให้วรรณคดีเป็นทุนทางวัฒนธรรม

ดังนั้น การเรียนรู้วรรณคดีผ่านพิพิธภัณฑ์ทำให้เข้าใจความคิด มุมมองของหลู่ซวั้นที่สะท้อนสังคม การเข้าชมพิพิธภัณฑ์ซึ่งเป็นแหล่งรวมข้อมูลความรู้ จึงเป็นสื่อทางหนึ่งที่สามารถศึกษาประวัติศาสตร์ ศึกษาภูมิปัญญาที่สั่งสมมาในอดีตและสามารถศึกษาความคิดของนักวรรณคดี ตลอดจนขยายขอบเขตไปศึกษาประวัติศาสตร์ที่แรงผลักดันให้เกิดผลงานอันทรงคุณค่า ที่ส่งอิทธิพลมาถึงคนในยุคปัจจุบันอีกด้วย

จากการสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องในประเทศจีน พบว่าวิธีการเผยแพร่ผลงานของหลู่ซวั้นในประเทศจีนมีหลายรูปแบบและมีจำนวนมาก ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยที่พบมากที่สุดคือ การนำผลงานของหลู่ซวั้นทั้งเรื่องสั้น ความเรียง บทความปกณกะ กลอน งานแปล ฯลฯ มาตีพิมพ์ใหม่ ซึ่งผลงานเหล่านี้ มีทั้งการรวบรวมในลักษณะแยกประเภท เช่น รวมผลงานความเรียงของหลู่ซวั้น (《鲁迅散文集》) รวมบทความปกณกะของหลู่ซวั้น (《鲁迅杂文集》) รวมเรื่องสั้นของหลู่ซวั้น (《鲁迅小说集》) เป็นต้น และรวมผลงานของหลู่ซวั้นทุกชิ้นเข้าไว้ด้วยกันเป็นชุด เช่น รวมผลงานของหลู่ซวั้น (《鲁迅全集》)

อีกรูปแบบหนึ่งคือ หนังสือวิเคราะห์ผลงานของหลู่ซวั้น ที่เขียนโดยผู้เชี่ยวชาญด้าน “หลู่ซวั้นศึกษา” ผลงานที่น่าสนใจ ได้แก่ “สอนอ่าน หลู่ซวั้น”(《我来教你读鲁迅》) เขียนโดย อู๋เหว่ย (吴伟)(อู๋เหว่ย, 2009) เนื้อหาในหนังสือเล่าเรื่องราวคล้ายกับการจัดพิพิธภัณฑ์ กล่าวคือ วิเคราะห์ผลงานของหลู่ซวั้นตามช่วงเวลาในชีวิต ตั้งแต่วัยเด็ก วัยเรียน ทั้งที่ญี่ปุ่นจนกระทั่งกลับมายังประเทศจีน และเริ่มงานเขียน พร้อมทั้งวิเคราะห์จุดเริ่มต้นความคิดในการต่อสู้กับสังคมจนผลิตผลงานเขียนออกมา โดยเสนอมุมมองการวิเคราะห์ความคิดของหลู่ซวั้นอย่างละเอียดผ่านผลงานของหลู่ซวั้น เช่น ในเรื่อง “ประวัติจริงของ

อาคิคุ”¹ ได้มีการวิเคราะห์ความคิดของหลู่ซวี่นพร้อมยกตัวอย่างความคิดที่แตกต่างจากนักคิดท่านอื่นไว้ว่า

“而在鲁迅，他则认为，在批判国民思想麻木的劣根性的同时，必须说明，思想麻木是一个文阀阶层人为造就的，因此，要结束民族悲剧，最重要的一点就是让更多的人拥有独立的大脑，而不是看着同类受难而兴奋异常。”²

“หลู่ซวี่นกลับคิดว่า ในขณะที่ทีวีพากษ์นิสัยด้านชาทางความคิดของคนในชาตินั้น จำต้องอธิบายก่อนว่าลักษณะนิสัยดังกล่าวเกิดขึ้นจากสังคมชั้นสูง ดังนั้นหากต้องการจบละคร โศกนาฏกรรมเรื่องนี้ สิ่งสำคัญคือการปลูกฝังการมีความคิดเป็นของตนเองให้แก่คนทั่วไปในสังคม มิใช่การเห็นความยากลำบากที่ได้แบบเดียวกัน แล้วยินดีอย่างผิดปกติ”³

ทั้งนี้ยังพบการเผยแพร่ผลงานในรูปแบบอื่น ๆ อาทิเช่น การเผยแพร่ผลงานผ่านเทคโนโลยี อันได้แก่ การใช้แอปพลิเคชันควบคู่กับการเรียนรู้ การจัดแสดงเป็นแหล่งท่องเที่ยว การเผยแพร่ผลงานในสวนสาธารณะ และจัดแสดงในรูปแบบพิพิธภัณฑ์

นอกจากนี้ยังพบผลงานทางวิชาการ จากการศึกษา พงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลู่ซวี่นในประเทศจีนมีเป็นจำนวนมากทั้งในรูปแบบวิจัย ที่วิเคราะห์หลู่ซวี่นและผลงานของหลู่ซวี่นหลายแง่มุมและตีพิมพ์เผยแพร่ในรูปแบบของหนังสือ เช่น ศาสตราจารย์เฉียนหลี่ฉวิน อดีตอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยปักกิ่ง เสนอผลงานวิจัยหลู่ซวี่นในภาพรวมทั้งด้านแนวคิดในการดำเนินชีวิต และด้านการใช้ภาษาของหลู่ซวี่นในงานเขียน“พบหลู่ซวี่น” (《与鲁迅相遇》) กล่าวว่า

---

¹ ชื่อภาษาไทย ผู้วิจัยแปลจากชื่อเรื่อง《阿○正传》งานของหลู่ซวี่นปลายปีคริสต์ศักราช 1921 ซึ่งจะใช้คำนี้ในบทความวิจัยชิ้นนี้ทั้งหมด

² 吴伟《我来教你读鲁迅》，北京：华文出版社 2009 年版。第 223 页。

³ ผู้วิจัยแปล

“人们往往注目于作为思想家的鲁迅，而常常忽略了鲁迅艺术家的天性”¹

“คนส่วนใหญ่มักจับจ้องหลู่ซวี่ในด้านกรเป็นนักคิด แต่มักไม่สนใจหลู่ซวี่ในด้านกรเป็นศิลปิน”²

จากประโยคดังกล่าวที่สะท้อนจากมุมมองผู้วิจัยหลู่ซวี่ ทำให้เห็นได้ว่า หลู่ซวี่ไม่ได้เป็นเพียงนักคิดเท่านั้น แต่การใช้ภาษาและศิลปะในการใช้คำในงานเขียน ยังเป็นด้านที่ควรให้ความสำคัญด้วยเช่นกัน เฉียนหลี่ฉวน (钱理群) ยังให้ข้อเสนอไว้ในหนังสือเล่มเดียวกันว่า ผลงานของหลู่ซวี่เป็นการดึงความเคยชินทางความคิด และความท้าทายในการใช้ภาษาของผู้อ่านออกมาได้อย่างแยบยล

ทั้งนี้ จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่ผลงานของหลู่ซวี่ผ่านพิพิธภัณฑที่ใกล้เคียงกับงานวิจัยชิ้นนี้ ส่วนใหญ่จะพบในรูปแบบของบทความวิชาการ เช่น บทความวิชาการ “วิเคราะห์ประสิทธิผลของการเผยแพร่พิพิธภัณฑรำลึกหลู่ซวี่แห่งเซี่ยงไฮ้ผ่านแอปพลิเคชันวีแชทออฟฟิตเซียล”(จาง หยาง ,2019) หรือบทความวิชาการเรื่อง “การใช้แอปพลิเคชันเวปโปในการจัดการงานพิพิธภัณฑ กรณีสึกษาพิพิธภัณฑรำลึกหลู่ซวี่แห่งเซี่ยงไฮ้”(เฉิน อิน, 2018) ซึ่งกล่าวถึงการเผยแพร่เนื้อหาที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑรำลึกหลู่ซวี่แห่งเซี่ยงไฮ้ โดยสาระสำคัญของงานด้านพิพิธภัณฑในบทความสองชิ้นนี้ กล่าวถึงการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเผยแพร่พิพิธภัณฑทั่วไป โดยใช้กรณีสึกษาพิพิธภัณฑหลู่ซวี่ ในความหลักเน้นที่เทคโนโลยีเท่านั้น

---

¹ 钱理群《与鲁迅相遇》，北京：生活·读书·新知三联书店 2003 年版。第 18 页。

² ผู้วิจัยแปล

ในประเทศไทยพบงานที่เกี่ยวข้องกับหลู่ชวีน้อยมาก และไม่หลากหลายเท่าใดนัก ซึ่งหากนำผลงานที่พบมาแบ่งเป็นรูปแบบ จะพบว่าผลงานที่เกี่ยวข้องมี 2 รูปแบบ ได้แก่ หนังสือแปลผลงานของหลู่ชวีนที่มีทั้งการพิมพ์ซ้ำสำนวนเดิม และการนำมาฉบับแปลมาทบทวนการแปลใหม่ ส่วนใหญ่เป็นการรวบรวมผลงานของหลู่ชวีนที่ประเภทเรื่องสั้น ความเรียงปกิณกะ โดยผลงานเหล่านี้ได้รับการเผยแพร่ในวงแคบ และได้รับความสนใจในวงจำกัดเท่านั้น กล่าวคือ ผู้ที่สนใจศึกษาและอ่านผลงานของหลู่ชวีนโดยส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา มหาวิทยาลัย และผู้ที่สนใจวรรณคดีจีนสมัยใหม่เท่านั้น อีกทั้งมีจำนวนไม่มาก หนังสือเกี่ยวกับหลู่ชวีนที่มีการเผยแพร่ล่าสุดคือ เรื่องสั้นของหลู่ชวีนซึ่งแปลจาก 《呐喊》 และ 《彷徨》 โดยนักศึกษาริชาเอกภาษาจีน รุ่น 7 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่นำผลงานฉบับเดิมมาแก้ไขและตีพิมพ์ใหม่โดยสำนักพิมพ์ถั่วออก ในปี พ.ศ. 2562

ส่วนอีกรูปแบบหนึ่งคืองานวิชาการที่ศึกษาประวัติชีวิตและผลงานของหลู่ชวีนในรูปแบบสามารถแบ่งได้เป็นการศึกษาวิจัยในระดับบัณฑิตศึกษา โดยพบผลงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ผลงานของหลู่ชวีน เช่น ปริญญานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตที่เขียนโดย ณปรัชญ์ บุญวาศ เรื่อง “ทัศนะในการมองสังคมจีนของหลู่ชวีน: ศึกษาจากงานเขียน”(ณปรัชญ์ บุญวาศ , 2543) วิเคราะห์แรงจูงใจที่ก่อให้เกิดผลงานเขียนของหลู่ชวีนในแต่ละช่วงสำคัญของชีวิต วิชยานิพนธ์ได้แบ่งช่วงชีวิตของหลู่ชวีน โดยใช้เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของชีวิตหลู่ชวีนเป็นเกณฑ์ จากนั้นวิเคราะห์ทัศนะของหลู่ชวีนจากงานเขียนที่ปรากฏในแต่ละช่วง สะท้อนให้เห็นแนวคิดรักชาติการแสวงหาความเท่าเทียมกันในสังคม ปริญญานิพนธ์เล่มดังกล่าวได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับประวัติชีวิตของหลู่ชวีนไว้ค่อนข้างละเอียด แต่เอกสารอ้างอิงส่วนใหญ่มาจากภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยพบว่ามีความคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริงอยู่หลายแห่ง อาทิ การอ้างอิงปีคริสต์ศักราชที่เกิดเหตุการณ์สำคัญในชีวิตของหลู่ชวีน การทับศัพท์ชื่อภาษาญี่ปุ่น ของบุคคลสำคัญที่หลู่ชวีนกล่าวถึงในผลงานเขียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง ความคลาดเคลื่อนในการอ้างอิงผลงานของหลู่ชวีนฉบับแปลภาษาไทย ซึ่งอาจเกิดจากผลงานเรื่องสั้นของหลู่ชวีนฉบับแปลเป็นภาษาไทยมีหลายสำนวนและ

บางสำนวนเป็นผู้แปลคนเดียวกัน ต่างกันเพียงชื่อสำนักพิมพ์ บางฉบับไม่ปรากฏชื่อผู้แปล ทำให้การสืบค้นข้อมูลเป็นไปได้ยาก อีกทั้งจากการเปรียบเทียบสำนวนที่ผู้เขียนอ้างอิงในต้นเนื้อหากับการอ้างอิงเชิงอรรถยังไม่ตรงกัน เป็นต้น

จากการสืบค้นเอกสารเกี่ยวกับหลู่ซวี่ที่มีการเผยแพร่ในประเทศไทยพบว่า มุมมองของหลู่ซวี่ที่ผ่านมาในประเทศไทยจะโดดเด่นทางด้านการเป็นนักคิด นักเคลื่อนไหวทางการเมือง ผู้ที่รู้จักหลู่ซวี่ในประเทศไทยอยู่ในวงจำกัด เช่น กลุ่มนักวิชาการที่ศึกษาการเมือง การปกครองของประเศจีน กลุ่มนักศึกษาเอกภาษาจีนที่ศึกษาผลงานของหลู่ซวี่ในรายวิชาการที่เปิดสอนในระดับมหาวิทยาลัย เช่น ในวิชาวรรณคดีเอกของจีน และวิชาประวัติศาสตร์จีน¹ หรือเป็นนักศึกษาในสาขาการเมืองที่ศึกษาการเมืองของประเศจีนโดยเฉพาะ และเจาะจงศึกษาประเศจีนในยุคที่หลู่ซวี่มีบทบาททางการเมืองเป็นหลัก บ้างเป็นผู้ที่สนใจการเมืองในสมัยที่เหมาะสมเป็นประธานาธิบดี เป็นต้น โดยผลงานของหลู่ซวี่จะถูกหยิบยกมากล่าวถึงในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเสียดสีสังคม หรือการเรียกร้องสิทธิทางสังคมบางประการ อาทิ “ประวัติจริงของอาคิ่ว” หรือ “บันทึกประจำวันของคนบ้า”² ซึ่งเป็นเรื่องสั้นสะท้อนสังคมที่ตอกย้ำภาพของหลู่ซวี่ในฐานะนักเคลื่อนไหวทางการเมือง และนักต่อสู้เพื่อสังคมทั้งสิ้น

ในด้านการเผยแพร่วรรณคดีจีนสมัยใหม่ พบว่ามีบทความวิชาการที่เกี่ยวข้องอยู่บ้างแต่ก็ยังมีอยู่น้อยมาก ที่น่าสนใจ เช่น งานของไพรินทร์ ศรีสินทร เรื่อง “การศึกษาการตอบรับวรรณคดีจีนสมัยใหม่ของผู้อ่านไทย” (ไพรินทร์ ศรีสินทร, 2558) ที่มีการใช้ทฤษฎี “สุนทรียศาสตร์แห่งการรับรู้” ของ Wolfgang Iser และ Robert Jauss วิเคราะห์พฤติกรรมการเสพวรรณคดีจีนสมัยใหม่ โดยผลของการศึกษาพบว่าผู้ที่เสพผลงานวรรณคดีจีนสมัยใหม่

¹ อ้างอิงจาก มคอ. 3 รายวิชา HZ309 ประวัติวรรณคดีจีน หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาภาษาจีน หลักสูตรปรับปรุง ปีพ.ศ. 2560 และรายวิชา HZ317 วรรณคดีเอกของจีน หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาภาษาจีน หลักสูตรปรับปรุง ปีพ.ศ. 2562

² ชื่อภาษาไทย ผู้วิจัยแปลจากชื่อเรื่อง 《狂人日记》 งานของหลู่ซวี่ปีคริสต์ศักราช 1918 ซึ่งจะใช้นี้ในบทความวิจัยชิ้นนี้ทั้งหมด

ส่วนมากเป็นผู้ที่มีการศึกษา และเป็นผู้ที่ต้องการต่อต้านสังคมยุคมืด แต่งานชิ้นนี้ไม่ได้เฉพาะเจาะจงศึกษาผลงานของหลู่ซวี่นเพียงผู้เดียวหากแต่เป็นการศึกษาเผยแพร่วรรณคดีจีนสมัยใหม่ทั้งหมดในภาพรวม

ทั้งนี้ จากการสืบค้นและศึกษาในเบื้องต้นยังไม่พบหนังสือหรืองานที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัยนี้โดยตรง ทำให้เห็นได้ว่า ผลงานที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่ผลงานของหลู่ซวี่น ทั้งหนังสือวิทยานิพนธ์ตลอดจนบทความวิชาการที่ปรากฏทั้งในประเทศจีนและประเทศไทยมีเพียงการวิเคราะห์จากผลงาน ประวัติ ตลอดจนภูมิหลังของหลู่ซวี่นทั้งสิ้น แต่ยังไม่พบการวิเคราะห์การเผยแพร่วรรณคดีจีนสมัยใหม่ในรูปแบบอื่นที่เป็นแหล่งเรียนรู้นอกเหนือจากนี้ ซึ่งการเผยแพร่วรรณคดีจีนสมัยใหม่ในรูปแบบอื่นมีความสำคัญอย่างมากในปัจจุบัน

จากการสำรวจเบื้องต้นยังพบอีกว่า เรื่องราวชีวิตและงานของหลู่ซวี่นถูกหยิบมาเป็นทรัพยากรในการดำเนินงานด้านพิพิธภัณฑ์มากที่สุดผู้หนึ่งในประเทศจีน โดยพิพิธภัณฑ์บางแห่งมุ่งเน้นนำเสนอเรื่องราวประวัติชีวิตและงาน บางแห่งมุ่งเน้นนำเสนอผลงานและอุดมการณ์ บางแห่งยังพบความพยายามในการนำเสนอภาพลักษณ์ของนักเขียนหัวก้าวหน้าผู้นี้ในมิติที่ต่างไปจากเดิม อาทิ ภาพลักษณ์นักเรียนผู้ใฝ่เรียนและการทำงานในฐานะอาจารย์ เป็นต้น ซึ่งภาพลักษณ์ของหลู่ซวี่นในมิติเหล่านี้ได้คัดสรรเนื้อหาหลักมาจัดแสดงในรูปแบบที่ง่ายต่อการเข้าใจและเข้าถึงไว้แล้ว ทำให้เห็นได้ว่า การเผยแพร่วรรณคดีผ่านการจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์เป็นช่องทางศึกษาที่มีมิติการเรียนรู้ที่หลากหลายมากกว่าตำรา และมีประเด็นที่น่าสนใจสามารถศึกษาวิจัยเพื่อการสร้างคุณค่าใหม่ให้กับวรรณคดีในสังคมยุคปัจจุบัน นำมาซึ่งสีสันและมุมมองที่กว้างขวางขึ้น

และจากการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับชีวิตและผลงานของหลู่ซวี่น รวมทั้งการลงพื้นที่ศึกษาชีวิตและผลงานของหลู่ซวี่นในพิพิธภัณฑ์หลายครั้งในวาระและโอกาสที่แตกต่างกัน ทำให้เห็นได้ว่าการเผยแพร่วรรณคดีจีนสมัยใหม่ในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปทั้งรูปแบบ กลวิธีการเข้าถึงเนื้อหา ความคุ้มค่า และการก่อให้เกิดแรงบันดาลใจ โดยสิ่งเหล่านี้นอกจากจะทำให้

“สมบัติของชาติ” เผยแพร่ไปในวงกว้างต่อเนื่องแล้ว ยังอาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสังคมได้ด้วย

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ศึกษาการเผยแพร่วรรณคดีจีนสมัยใหม่ในปัจจุบันผ่านการนำเสนอในรูปแบบพิพิธภัณฑ์นักรวรรณคดี “หลู่ซวี่น” โดยวิเคราะห์ผลของการเผยแพร่วรรณคดีผ่านพิพิธภัณฑ์จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ หมู่บ้านหลู่ซวี่นเมืองเซาซิง (绍兴鲁迅故居) พิพิธภัณฑ์หลู่ซวี่นแห่งปักกิ่ง (北京鲁迅博物馆) หอรำลึกหลู่ซวี่นแห่งเมืองกวางเจา (广州鲁迅纪念馆) และพิพิธภัณฑ์รำลึกหลู่ซวี่นแห่งเซี่ยงไฮ้ (上海鲁迅纪念馆)

3. วิธีดำเนินการวิจัย

1) ศึกษาการคัดเลือกเนื้อหา รูปแบบการจัดแสดงชีวประวัติหลู่ซวี่นและผลงานของหลู่ซวี่นในพิพิธภัณฑ์ทั้ง 4 แห่งตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2) ศึกษางานวิจัยและผลงานตีพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่วรรณคดีในรูปแบบพิพิธภัณฑ์ และการใช้เทคโนโลยีในพิพิธภัณฑ์ เช่น แอปพลิเคชัน แอนิเมชัน วิดีทัศน์ ฯลฯ เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์วิธีการเผยแพร่เนื้อหาวรรณคดีในพิพิธภัณฑ์

3) วิเคราะห์รูปแบบการนำเสนอในพิพิธภัณฑ์หลู่ซวี่น 4 แห่ง ตามหัวข้อ ดังนี้

- การเลือกเนื้อหาแนะนำเสนอประวัติและผลงาน

- วิเคราะห์วัตถุประสงค์ คัดเลือกข้อมูล การจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ โดยใช้ฐานความคิดตามที่คณะกรรมการการศึกษาสมาคมพิพิธภัณฑ์สหรัฐอเมริกา (AAM) ได้กำหนดฐานความคิดในการศึกษาพิพิธภัณฑ์ไว้ ได้แก่ การเข้าถึง (Accessibility) ¹ จะพิจารณาในด้าน

---

¹ American Association of Museums. (2005) Excellence in Practice: Education Principles and Standards. Arlington, VA: American Association of Museums, p.7.

ตำแหน่งที่ตั้ง ราคาเข้าชม เป้าหมายที่คุ้มค่า (Accountability)¹ พิจารณาเนื้อหาที่น่าสนใจ วิธีการจัดวางหรือเทคโนโลยีที่ใช้เพื่อการนำเสนอ นอกจากนี้ยังพิจารณาในด้านการสร้างแรงบันดาลใจเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคม (Inspiring Action: Museum and Social Change) การเข้าถึง เป้าหมายที่คุ้มค่า และการสร้างแรงบันดาลใจในการเปลี่ยนแปลงสังคมในพิพิธภัณฑ์แต่ละแห่ง

- สรุปและอภิปรายผล

4. ขอบเขตการวิจัย

จากการสำรวจที่ตั้งพิพิธภัณฑ์หลู่ซว้นในประเทศจีนพบว่า เมืองที่ตั้งพิพิธภัณฑ์หลู่ซว้นจะมีความสัมพันธ์กับชีวประวัติของหลู่ซว้นทั้งสิ้น ซึ่งพิพิธภัณฑ์หลู่ซว้นในประเทศจีนมีทั้งหมด 6 แห่ง ตั้งอยู่ใน 6 เมืองที่หลู่ซว้นเคยพำนักอยู่ ได้แก่ เซาซิง นานกิง ปักกิ่ง เซี่ยเหมิน กวางเจา และเซี่ยงไฮ้ ซึ่งผู้วิจัยคัดเลือกพิพิธภัณฑ์ที่เป็นขอบเขตการวิจัยโดยพิจารณาความสำคัญจากชีวประวัติของหลู่ซว้นและความครอบคลุมของเนื้อหาที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์มาศึกษาจำนวน 4 แห่ง ได้แก่

1.หมู่บ้านหลู่ซว้นเมืองเซาซิง (绍兴鲁迅故居) สถานที่เกิดของหลู่ซว้น และอยู่อาศัยในวัยเด็ก เป็นสถานที่หล่อหลอมเรื่องการศึกษาตั้งแต่เริ่มต้น

2.พิพิธภัณฑ์หลู่ซว้นแห่งปักกิ่ง (北京鲁迅博物馆) นอกจากจะเป็นแหล่งเรียนรู้ทางความคิดขององค์กรส่วนกลางของประเทศจีน ยังเป็นแหล่งเรียนรู้ลัทธิรักชาติแห่งเมืองปักกิ่ง เป็นสถานที่จัดแสดงผลงานที่หลู่ซว้นเคยใช้เป็นข้อมูลในการศึกษา รวมทั้ง หนังสือตำราที่หลู่ซว้นสนใจ และมีอิทธิพลต่อความคิดของเขา แสดงให้เห็นที่มาและอิทธิพลของผลงานที่มีผลต่อความคิดของหลู่ซว้น

---

¹ American Association of Museums. (2005) Excellence in Practice: Education Principles and Standards. Arlington, VA: American Association of Museums, p.7.

3. หอรำลึกหลู่ซวี่นแห่งเมืองกวางเจา (广州鲁迅纪念馆) เป็นสถานที่เริ่มต้นชีวิตครอบครัวของหลู่ซวี่น ทั้งยังมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงความคิดของหลู่ซวี่น ซึ่งส่งผลต่อแนวงานเขียนของเขาชัดเจน

4. พิพิธภัณฑ์รำลึกหลู่ซวั้นแห่งเซี่ยงไฮ้ (上海鲁迅纪念馆) เป็นเมืองที่หลู่ซวั้นพำนักในวาระสุดท้ายของชีวิต จัดแสดงผลงานช่วงสุดท้ายที่เกิดขึ้นมากที่สุดหากเทียบกับช่วงชีวิตก่อนหน้านี้ ทั้งยังเป็นสถานที่ที่ให้ความสำคัญกับหลู่ซวั้นในฐานะนักเขียนช่วงวาระสุดท้ายของชีวิต

ในงานวิจัยชิ้นนี้มีได้นำหอรัลึกลู่ขวัญเมืองนานกิงและหอรัลึกลู่ขวัญแห่งมหาวิทยาลัยเซี่ยเหมินมาพิจารณาด้วย เนื่องจาก หอรัลึกลู่ขวัญเมืองนานกิงเป็นการจัดแสดงเนื้อหาชีวิตช่วงวัยเรียนและหนังสือที่ลู่ขวัญเคยอ่าน ซึ่งหมู่บ้านลู่ขวัญเมืองเซ้าชิงและพิพิธภัณฑ์ลู่ขวัญแห่งปักกิ่งได้จัดแสดงไว้ครอบคลุมอยู่แล้ว และหอรัลึกลู่ขวัญแห่งมหาวิทยาลัยเซี่ยเหมินเป็นหอรัลึกลู่ขวัญในช่วงเวลาที่ลู่ขวัญรับหน้าที่เป็นอาจารย์ในช่วงเวลาสั้น ๆ ซึ่งหอรัลึกลู่ขวัญแห่งเมืองกวางเจาได้แสดงเนื้อหาไว้ครอบคลุมครบถ้วนแล้วเช่นกัน

5. ข้อตกลงเบื้องต้น

การสะกดเสียงคำภาษาจีนในวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การถ่ายถอดเสียงโดยอ้างอิงตาม
เกณฑ์การถ่ายถอดเสียงภาษาจีนแมนดารินด้วยอักขรวิธีไทย ของคณะกรรมการสืบค้น
ประวัติศาสตร์ไทยในเอกสารภาษาจีนสำนักนายกรัชมุนตรี พ.ศ. 2543

6. ผลการวิจัย

การวิจัยขั้นนี้วิเคราะห์การเผยแพร่วรรณคดีของหลู่ซว้นและวิเคราะห์วัตถุประสงค์ในการจัดสรร คัดเลือกข้อมูลในพิพิธภัณฑ์แต่ละแห่ง โดยเรียงลำดับตามประวัติชีวิตของหลู่ซว้น คือ หมู่บ้านหลู่ซว้นเมืองเซาซิง พิพิธภัณฑ์หลู่ซว้นแห่งปักกิ่ง หอรัลิกหลู่ซว้นแห่งเมืองกวางเจา และพิพิธภัณฑ์รัลิกหลู่ซว้นแห่งเซี่ยงไฮ้ ซึ่งการรับรู้และผลที่ได้รับจากการเผยแพร่ประวัติและผลงานของนักเขียนในพิพิธภัณฑ์ วิเคราะห์โดยใช้ฐานความคิดตามทีคณะกรรมการการศึกษาสมาคมพิพิธภัณฑ์สหรัฐอเมริกา (AAM) ได้กำหนดฐานความคิด

ในการศึกษาพิพิธภัณฑ์ไว้ ได้แก่ การเข้าถึง (Accessibility)¹ จะพิจารณาในด้านตำแหน่งที่ตั้ง ราคาเข้าชม เป้าหมายที่คุ้มค่า (Accountability)² พิจารณาเนื้อหาที่น่าสนใจ วิธีการจัดวางหรือ เทคโนโลยีที่ใช้เพื่อการนำเสนอ นอกจากนี้ยังศึกษาในด้านการสร้างแรงบันดาลใจเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคม (Inspiring Action: Museum and Social Change) ตามที่ดูโคลส์-ออร์เซลโล (Duclos-Orsello)³ ได้เล็งเห็นว่าพิพิธภัณฑ์สามารถเป็นกลไกหนึ่งในการเปลี่ยนแปลงสังคมได้ ซึ่งนอกจากจะวิเคราะห์การเผยแพร่วรรณคดีจีนสมัยใหม่ ใน 3 ประเด็นหลักตามฐานความคิด ข้างต้นแล้ว จะพิจารณาจากการผลักดันจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย

พิพิธภัณฑ์หลู่ซว้นจัดเป็นพิพิธภัณฑ์ที่นำบ้านหรือที่พำนักอาศัยเดิมของหลู่ซว้นมาทำเป็นพิพิธภัณฑ์ (ยกเว้นพิพิธภัณฑ์รำลึกหลู่ซว้นแห่งเซี่ยงไฮ้ที่สร้างพิพิธภัณฑ์ในบริเวณใกล้เคียงบ้านเดิมของหลู่ซว้น) ส่วนจัดแสดงที่ปรากฏในทุกแห่งจึงมีการจัดแสดงโดยใช้การเล่าประวัติตั้งแต่เกิดจนกระทั่งเสียชีวิต ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของพิพิธภัณฑ์ประเภทบุคคลที่มีชื่อเสียง แต่มีข้อที่แตกต่างกันคือ แต่ละพิพิธภัณฑ์ตั้งประวัติในช่วงที่หลู่ซว้นพำนักอยู่ในเมืองนั้นๆ และความผูกพันระหว่างหลู่ซว้นกับเมืองที่ตั้งพิพิธภัณฑ์ออกมาเป็นใจความหลักในการจัดแสดง กล่าวคือ หมู่บ้านหลู่ซว้นเมืองเซาซิง (绍兴鲁迅故居) เป็นสถานที่เกิดของหลู่ซว้นและอยู่อาศัยในวัยเด็ก การจัดแสดงจึงเน้นเนื้อหาผลงานที่กล่าวถึงประวัติชีวิตช่วงวัยเด็กเป็นสำคัญ อาทิเช่น เรื่อง “จากสวนหลู่ร่ายพันธูถึงห้องหนังสือสามกลืน”⁴ เป็นต้น หรือ พิพิธภัณฑ์หลู่ซว้นแห่งปักกิ่ง (北京鲁迅博物馆) เป็นเมืองที่หลู่ซว้นเริ่มชีวิตการทำงานเป็นจุดเริ่มต้นแนวทางการสร้างผลงานเขียนของหลู่ซว้น จึงเน้นแสดงผลงานที่มีอิทธิพลต่อ

---

¹ American Association of Museums. (2005) Excellence in Practice: Education Principles and Standards. Arlington, VA: American Association of Museums, p.7.

² American Association of Museums. (2005) Excellence in Practice: Education Principles and Standards. Arlington, VA: American Association of Museums, p.7.

³ Elizabeth Duclos-Orsello. (2013) Shared Authority: The Key to Museum Education as Social Change. Leeds: Journal of Museum Education 38, (2), p.121-128.

⁴ ชื่อภาษาไทย ผู้วิจัยแปลจากชื่อเรื่อง 《从百草园到三味书屋》 งานของหลู่ซว้นในปี 1926 ซึ่งจะใช้คำนี้ในบทความวิจัยชิ้นนี้ทั้งหมด

ความคิดของเขา ส่วนหอรัลึกหลู่ซวีนแห่งเมืองกวางเจา (广州鲁迅纪念馆) เป็นสถานที่เริ่มต้นชีวิตครอบครัวของหลู่ซวีน จึงให้ความสำคัญกับการจัดแสดงเนื้อหาชีวิตส่วนตัวชัดเจน และพิพิธภัณฑรัลึกหลู่ซวีนแห่งเซี่ยงไฮ้ (上海鲁迅纪念馆) เป็นเมืองสุดท้ายที่หลู่ซวีนพำนักในวาระสุดท้ายของชีวิต จึงจัดแสดงผลงานช่วง 10 ปีสุดท้ายเป็นสำคัญ

นอกจากนี้ แต่ละแห่งยังมีการใช้เทคนิคการเผยแพร่วรรณกรรมของหลู่ซวีนที่สอดคล้องกับช่วงวัยของกลุ่มเป้าหมายที่เข้าชมพิพิธภัณฑ ส่วนจัดแสดงที่เป็นใจความหลักในแต่ละพิพิธภัณฑ แสดงให้เห็นการตีความและคัดเลือกเนื้อหาแตกต่างกันไป อาทิเช่น การใช้แอปพลิเคชันในโทรศัพท์มือถือในพิพิธภัณฑหลู่ซวีนแห่งปักกิ่ง (北京鲁迅博物馆) การใช้เทคนิคย้อนยุคในหอรัลึกหลู่ซวีนแห่งเมืองกวางเจา (广州鲁迅纪念馆) เป็นต้น ดังจะได้กล่าวอย่างละเอียดในหัวข้อถัดไป

1. การจัดการพิพิธภัณฑหลู่ซวีน

การจัดการพิพิธภัณฑหลู่ซวีนแต่ละแห่งมีลักษณะการจัดการที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้

1.1 หมู่บ้านหลู่ซวีนเมืองเซาซิง

หมู่บ้านหลู่ซวีนเมืองเซาซิงนำบ้านมาทำเป็นพิพิธภัณฑ จากการจัดแบ่งประเภทของพิพิธภัณฑบ้านที่บัดเชอ-ยังฮานส์ (Butcher-Youngmans) ได้ให้แนวคิดไว้ในหนังสือ Historic House Museums, Oxford University Press(1993)(อ้างในปณิตา และคณะ 2561,29) ประเภทเรือนเล่าประวัติ¹ ซึ่งมีจุดประสงค์หลักในการบอกเล่าเรื่องราวผ่านวัตถุต้นฉบับจากการสำรวจหมู่บ้านหลู่ซวีนพบว่าพื้นที่พิพิธภัณฑประกอบด้วย บ้านเก่าที่หลู่ซวีนอาศัยอยู่ตั้งแต่เกิด ที่อยู่อาศัยของบรรพบุรุษตระกูลโจว ส่วนพื้นที่ที่มีการเผยแพร่วรรณคดี ได้แก่ สวนหยัาร้อยพันธุ์ ห้องหนังสือสามกลืน โรงเตี้ยมเสียนเฮิง รวมทั้งหอรัลึกหลู่ซวีน โดยทุกส่วนสามารถแบ่งวิเคราะห์ได้ดังนี้

¹ ปณิตา สรวัสสี ชิวสิทธิ์ บุญเกียรติและสุวรรณา เกรียงไกรเพ็ชร. 2561. พิพิธภัณฑบ้าน: คุณค่าและความหมาย. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร(องค์การมหาชน). หน้า 29.

1.1.1 ส่วนแสดงสภาพแวดล้อมวัยเด็กของหลู่ซวี่น

บริเวณนี้เป็นที่อยู่อาศัยของบรรพบุรุษตระกูลโจว เป็นส่วนที่รัฐบาลท้องถิ่นเช่าซึ่งใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่คงเหลืออยู่ในช่วงชีวิตในวัยเยาว์ของหลู่ซวี่นมาจัดแสดง ประกอบด้วยบ้านเก่าที่หลู่ซวี่นอาศัยอยู่ตั้งแต่เกิด ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของบรรพบุรุษตระกูลโจว ส่วนหลู่ร่ายพันธุ์และห้องหนังสือสามก๊ก

จากการศึกษาพบว่าบ้านเก่าของหลู่ซวี่น นอกจากจะจัดแสดงประวัติของครอบครัวตระกูลโจวอย่างละเอียด มีแผนภูมิต้นตระกูลของหลู่ซวี่น ยังมีการจัดแสดงส่วนต่างๆ ในบ้าน เพื่อให้เห็นฐานะทางครอบครัวและฐานะทางสังคมของบรรพบุรุษตระกูลโจว ให้ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ที่อยู่อาศัยท้องถิ่นของเมืองเช่าซิง ตั้งแต่สมัยราชวงศ์ซิง ทั้งยังเป็นการอนุรักษ์เครื่องใช้เก่าที่มีคุณค่า เป็นความรู้เพิ่มเติมควบคู่กับความรู้ด้านวรรณคดีด้วย

ผู้วิจัยพบว่า การจัดแสดงเช่นนี้ สามารถสร้างความเข้าใจภูมิหลังชีวิตของหลู่ซวี่นผ่านทรัพยากรวัตถุ ผู้ศึกษาหลู่ซวี่นเบื้องต้นและผู้ที่ศึกษาอยู่แล้วสามารถต่อยอดองค์ความรู้ได้ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าผู้จัดทำบรรลุจุดประสงค์การจัดทำพิพิธภัณฑ์ได้เป็นอย่างดี

ส่วนถัดมาในบริเวณบ้าน พบลานกว้างตั้งรูปปั้นโลหะจำลองภาพหญิงชราแต่งกายในชุดโบราณและเด็กชายผมเปียที่กำลังคุยกันในตลาดบ้าน พิจารณารูปปั้นนี้ประกอบกับภูมิหลังของหลู่ซวี่นแล้วจะพบว่ารูปปั้นโลหะจำลองดังกล่าว คือหลู่ซวี่นกำลังฟังเรื่องเล่าจากย่าของเขา สะท้อนให้เห็นถึงภูมิหลังความรู้ทางวัฒนธรรม แนวคิดและการดำเนินชีวิตของหลู่ซวี่นที่เกิดจากบรรพบุรุษฝ่ายหญิง ได้แก่ ย่าทวด ย่า และแม่ ซึ่งเป็นผู้ดูแลทุกเรื่องภายในบ้านและสั่งสอนเด็กทุกคนในบ้านรวมทั้งหลู่ซวี่นด้วย

รูปที่ 1 บรรยายกาศจำลองภาพหญิงชราและเด็กในลานบ้าน
ส่วนที่อยู่อาศัยของบรรพบุรุษตระกูลโจว¹

จากรูปปั้นจำลองนี้ ทำให้เห็นว่าภูมิหลังหลู่ซวินและสิ่งที่ปลูกฝังในวัยเด็กมาจากบรรพบุรุษฝ่ายหญิง ทำให้ ผลงานหลายเรื่องของหลู่ซวินมีผู้หญิงเป็นตัวละครหลัก เช่น เรื่อง “อวยพร”² “หย่าร้าง”³ “อาลัยรัก”⁴ โดยเฉพาะการสะท้อนความสำคัญของผู้หญิงผ่านนามปากกาของเขาที่ใช้นามสกุลของแม่

จากการวิเคราะห์เนื้อหาและวิธีจัดแสดงในบ้านของหลู่ซวิน สามารถสะท้อนให้เห็นว่า “บ้าน” คือเส้นแบ่งระหว่างโลกของครอบครัวที่มีฐานะกับสังคมภายนอกที่ยังล้าหลังอย่างชัดเจน ผู้เข้าชมสามารถศึกษาพื้นฐานชีวิตของหลู่ซวินวัยเด็กที่มีฐานะร่ำรวยในขณะที่สภาพ

---

¹ 鲁迅故居内的老奶奶讲故事雕像 [Online], Available,

http://blog.sina.com.cn/s/blog_5cd580020100fvgj.html เข้าถึงเมื่อวันที่ 13 ม.ค. 2563

² ชื่อภาษาไทย ผู้วิจัยแปลจากชื่อเรื่อง 《祝福》 งานของหลู่ซวินในปี 1924 ซึ่งจะใช้นั้นในบทความวิจัยชิ้นนี้ทั้งหมด

³ ชื่อภาษาไทย ผู้วิจัยแปลจากชื่อเรื่อง 《离婚》 งานของหลู่ซวินในปี 1925 ซึ่งจะใช้นั้นในบทความวิจัยชิ้นนี้ทั้งหมด

⁴ ชื่อภาษาไทย ผู้วิจัยแปลจากชื่อเรื่อง 《伤逝》 งานของหลู่ซวินในปี 1925 ซึ่งจะใช้นั้นในบทความวิจัยชิ้นนี้ทั้งหมด

ภายนอกแวดล้อมยังคงเป็นสังคมที่ยากลำบาก ซึ่งสามารถเปรียบเทียบจากผลงานเขียนของ หลู่ซวินที่มีจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ประกอบกันได้ อาทิเช่น “ประวัติจริงของอาคิว”

(2)

(3)

รูปที่ 2-3 วิดีทัศน์ภาพยนตร์เรื่อง “ประวัติจริงของอาคิว”

ถ่ายเมื่อ วันที่ 8 มีนาคม พุทธศักราช 2562

หรือส่วนห้องโถงในบ้านที่ใช้ในการจัดกิจกรรมของครอบครัว ซึ่งถือเป็นพื้นที่สำคัญที่แสดงให้เห็นฐานะทางครอบครัวมีการจัดแสดงซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับเนื้อหาในผลงานเขียนเรื่อง “อวยพร” ได้

“桌子放在堂中央，系上桌帷，她还记得照旧的去分配酒杯和筷子。”¹

“โต๊ะตั้งกลางห้องโถง ซึ่งผูกผ้าคลุมโต๊ะ นางยังไม่ลืมการจัดวางถ้วยเหล้าและตะเกียบเหมือนแต่ก่อน”

แสดงให้เห็นการใช้สอยพื้นที่ห้องโถงเพื่อจัดกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะกิจกรรมที่สำคัญ เช่น การเซ่นไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์และบรรพบุรุษในอดีต

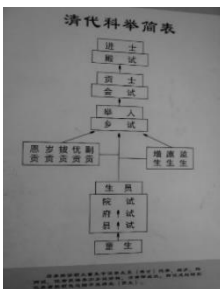
¹鲁迅. 2009. 《呐喊·彷徨》. 天津: 天津人民出版社. 第 106 页。

จากการศึกษาส่วนที่อยู่อาศัยของบรรพบุรุษตระกูลโจวพบว่า จุดประสงค์หลักของการจัดแสดงส่วนต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นไว้ได้อย่างครบถ้วนมีเหตุผลหลัก 3 ประการคือ

- 1) เพื่อปูพื้นฐานความเข้าใจภูมิหลังชีวิตของหลู่ซวินสำหรับผู้ที่ศึกษาหลู่ซวินเบื้องต้นและเพื่อความเข้าใจมากขึ้นสำหรับผู้ศึกษาผลงานของหลู่ซวินอยู่แล้ว
- 2) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เข้าชมศึกษาลักษณะที่อยู่อาศัยของผู้มีฐานะในอดีต รวมทั้งประวัติศาสตร์ที่อยู่อาศัยท้องถิ่นได้
- 3) เพื่ออนุรักษ์เครื่องใช้เก่าที่ทรงคุณค่าและหาได้ยากในปัจจุบัน

1.1.2 แสดงบรรยากาศต่างๆ ที่ปรากฏในผลงานเขียนของหลู่ซวิน

คือ ส่วนที่นำสถานที่ในงานเขียนของหลู่ซวินมาสร้างเป็นสถานที่จำลอง ที่สำคัญและโดดเด่นคือ ห้องหนังสือสามก๊ก ที่จำลองบรรยากาศจากเรื่อง “จากสวนหนัาร้อยพันธุถึงห้องหนังสือสามก๊ก” จากการสำรวจหมู่บ้านหลู่ซวินเมืองเซาซิง 2 ครั้งในปีคริสต์ศักราช 2012 และปีคริสต์ศักราช 2019 พบความแตกต่างในการจัดแสดงส่วนดังกล่าวอย่างเห็นได้ชัดเจน กล่าวคือในปีคริสต์ศักราช 2012 การจัดแสดงส่วนห้องหนังสือสามก๊ก ยังไม่มีการให้

รูปที่ 4 (ซ้าย) ความรู้เกี่ยวกับการสอบขึ้น ต่างๆของบัณฑิตเพื่อเข้ารับราชการในสมัยโบราณ ถ่ายเมื่อ วันที่ 8 มีนาคม พุทธศักราช 2562

รูปที่ 5(ขวา) รูปภาพอาจารย์โจวจิ่งอู่ (寿镜吾,1849-1930) ถ่ายเมื่อ วันที่ 8 มีนาคม พุทธศักราช 2562

ความรู้และประวัติความเป็นมาของสถานที่อย่างชัดเจน เป็นเพียงการจัดแสดงในฐานะที่เป็นโรงเรียนแห่งแรกของหลู่ชวั้นเท่านั้น แต่ในปีคริสต์ศักราช 2019 พบว่านอกจากจะมีส่วนของห้องหนังสือสามกลิ่นที่ยังคงแบบเดิมไว้แล้ว ยังมีการให้ความรู้เป็นป้ายจัดแสดงข้อมูลความรู้ขนาดต่างๆ โดยขนาดที่ใหญ่ที่สุดมีขนาดเท่าฝาผนังทั้งด้านเนื้อหาในป้ายให้ความรู้ทั้งประวัติความเป็นมาของห้องหนังสือสามกลิ่น ความหมายของคำว่า “สามกลิ่น” รวมถึงประวัติอาจารย์โซ่วจิ้งอู่ (寿镜吾, 1849-1930) ซึ่งเป็นอาจารย์คนแรกของหลู่ชวั้น รวมทั้งยังมียังมีห้องเรียนจำลองในสมัยโบราณ และห้องแสดงความรู้เกี่ยวกับระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานในสมัยโบราณ ให้ผู้เข้าชมได้ศึกษาเพิ่มเติม รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับการสอบขึ้นต่างๆ ของบัณฑิตเพื่อเข้ารับราชการในสมัยโบราณด้วย

จากการสำรวจพบว่า การจัดการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ดังกล่าวทำให้เกิดการขยายความประวัติและผลงานของหลู่ชวั้นในแง่มุมใหม่ๆ เพื่อแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับการศึกษาของหลู่ชวั้นมากขึ้น แสดงให้เห็นถึงการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเป็นระบบของหลู่ชวั้นที่มากกว่าเด็กในวัยเดียวกันในสมัยนั้น ทั้งยังเป็นการให้ความสำคัญกับหลู่ชวั้นในฐานะนักเขียนที่คงแก่เรียน โดยทั้งหมดนี้เป็นการนำประวัติชีวิตของหลู่ชวั้นมาตีความใหม่เพื่อแสดงให้มีความสำคัญกับรายละเอียดเรื่องการศึกษาของหลู่ชวั้นมากขึ้น

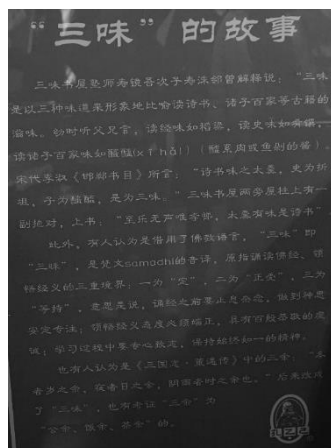
รูปที่ 6 โต๊ะเรียนของหลู่ชวั้นในห้องหนังสือสามกลิ่น
ถ่ายเมื่อ วันที่ 8 มีนาคม พุทธศักราช 2562

การให้ความสำคัญเรื่องการศึกษานี้ ยังมีข้อสังเกตที่เด่นชัดอีกประการหนึ่งคือ จัดแสดงโต๊ะเรียนของหลู่ซวี่นที่มีตัวอักษร “早” ที่ปรากฏบนโต๊ะ เขาเขียนไว้เพื่อเตือนใจ เนื่องจากเขาถูกอาจารย์ตำหนิเรื่องการเขาเรียนสาย แสดงให้เห็นถึงการตั้งใจเรียนและความตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียนของเขาได้ดี

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับห้องหนังสือสามกลิ่นเหล่านี้ ตีความเนื้อหาจากเรื่อง “จากสวนหยัาร้อยพันธุ์ถึงห้องหนังสือสามกลิ่น” ทำให้เห็นได้ว่าการเรียนอย่างเป็นระบบที่ห้องหนังสือสามกลิ่นเป็นจุดเริ่มต้นที่ปลูกฝังความคิดของหลู่ซวี่นอย่างแท้จริง ในส่วนห้องหนังสือสามกลิ่นมีการอธิบายอยู่หลายจุด แม้กระทั่งในส่วนขายของที่ระลึก ก็ยังให้ความรู้เกี่ยวกับห้องหนังสือสามกลิ่นไวเช่นเดียวกัน

(7)

(8)

รูปที่ 7-8 แผ่นป้ายบรรยายความรู้เรื่อง “ห้องหนังสือสามกลิ่น”

ถ่ายเมื่อ วันที่ 8 มีนาคม พุทธศักราช 2562

1.1.3 ส่วนหลูชวินศึกษา

ส่วนสำคัญที่ใช้เผยแพร่วรรณคดีผลงานของหลูชวิน จัดแสดงประวัติและผลงานของหลูชวินทั้งหมด คือส่วนอาคารรำลึกจัดแสดงประวัติและผลงานของหลูชวินในรูปแบบพิพิธภัณฑ์ ชั้นล่างของพิพิธภัณฑ์นอกจากจะจัดแสดงประวัติชีวิตของหลูชวินช่วงวัยเด็กแล้วยังจัดฉายภาพยนตร์เก่าเรื่องประวัติจริงของอาคิว ผลงานเรื่องเอกเรื่องหนึ่งของหลูชวินซึ่งเป็นที่มาของพื้นฐานความคิดของหลูชวินช่วงวัยเด็กขณะที่ประเทศจีนยังปกครองด้วยระบบการปกครองแบบศักดินา ซึ่งถึงแม้ว่าส่วนพิพิธภัณฑ์หลูชวินแห่งนี้จะเน้นเรื่องการศึกษาแต่ความคิดของหลูชวินที่สะท้อนในผลงานภายหลังไม่สามารถปฏิเสธได้ว่ามีที่มาจาก การปกครองในระบอบเก่าด้วย จึงจัดแสดงชีวิตของหลูชวินในสมัยราชวงศ์ชิงไว้ เพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางความคิดของหลูชวินที่นำเสนอต่อเนื่องในชั้นบน

ส่วนสำคัญในพิพิธภัณฑ์ด้านบน ที่แสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญอีกครั้งในชีวิตของหลูชวิน นำมาซึ่งแรงบันดาลใจในการเขียนผลงานที่มีชื่อเสียงคือ ช่วงชีวิตของเขาขณะที่เรียนอยู่ที่ประเทศญี่ปุ่น โดยมีอาจารย์เก็นคุโระ ฟุจินะ(Mr. Fujino Genkuro) อาจารย์ชาวญี่ปุ่นที่มีอิทธิพลต่อความคิดของหลูชวินเป็นอย่างมาก จนกระทั่งภายหลังเขาได้เขียนเรื่องราวของอาจารย์คนดังกล่าวในเรื่องสั้นเพื่อรำลึกถึงไว้ด้วยในเรื่อง “คุณเก็นคุโระ ฟุจินะ”¹ ผู้จัดพิพิธภัณฑ์ให้ความสำคัญโดยดึงเนื้อหาส่วนนี้จัดแสดงเป็นรูปปั้นหุ่นขี้ผึ้งของอาจารย์เก็นคุโระ ฟุจินะ (Mr. Fujino Genkuro) กับหลูชวินจัดแสดงไว้ในส่วนประวัติชีวิตช่วงวัยเรียนที่ประเทศญี่ปุ่น ทำให้เห็นว่าการศึกษาและการเคารพให้เกียรติผู้ให้ความรู้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่เยาวชนซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักในการเข้าชมพิพิธภัณฑ์

---

¹ ชื่อภาษาไทย ผู้วิจัยแปลจากชื่อเรื่อง 《藤野先生》 งานของหลูชวินปีคริสต์ศักราช 1926 ซึ่งจะใช้นั้นในบทความวิจัยชิ้นนี้ทั้งหมด

รูปที่ 9 รูปปั้นหุ่นขี้ผึ้งของอาจารย์เก็นคุโระ ฟุจิโนะ (Mr. Fujino Genkuro)
กับหลู่ชวี่น ถ่ายเมื่อ วันที่ 8 มีนาคม พุทธศักราช 2562

ต่อจากส่วนจัดแสดงประวัติศาสตร์ชีวิต พิพิธภัณฑียังจัดแสดงผลงานของหลู่ชวี่นที่แปลเป็นภาษาต่างประเทศไว้ที่ห้องข้างกำแพงทางออก แสดงถึงการเผยแพร่ผลงานของหลู่ชวี่นออกสู่สากล ทั้งยังแสดงให้เห็นว่าผลงานของหลู่ชวี่นเป็นการนำมาซึ่งทางออกไปสู่ความก้าวหน้าตามจุดมุ่งหมายของหลู่ชวี่นที่ต้องการยกระดับคุณภาพความคิด และจิตวิญญาณของสังคมจีนในขณะนั้น

การนำเสนอทั้งชั้นบนและชั้นล่างที่หอรำลึกหลู่ชวี่นและพิพิธภัณฑีย่านเก่าของหลู่ชวี่นแห่งนี้เน้นวัตถุจัดแสดงเป็นเอกสารปฐมภูมิ อาทิเช่น แบบเรียน สมุดบันทึก สมุดงาน หนังสือตำรา ที่หลู่ชวี่นใช้ในช่วงเวลาเรียนทั้งหมด แสดงให้เห็นได้ว่าผู้จัดให้ความสำคัญกับการศึกษาของหลู่ชวี่น เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นผู้ที่ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน นอกจากนี้ยังมีการการจัดแสดงโดยใช้รูปภาพและเอกสารที่เกี่ยวข้องในสมัยเรียน จดหมาย รูปภาพต่างๆ รวมทั้งหุ่นขี้ผึ้งจำลองทั้งส่วนของหลู่ชวี่นกับรู่ยู่ (เพื่อนวัยเด็กของหลู่ชวี่น) และหลู่ชวี่นกับอาจารย์เก็นคุโระ

ฟูจิโนะ (Mr. Fujino Genkuro) จะเห็นได้ว่า ไม่เพียงนำประวัติและผลงานของหลูชวินมานำเสนอ แต่ยังมีการคัดเลือกเนื้อหาบางส่วนจากงานเขียนหลูชวินมาจำลองเป็นฉากให้ผู้ชมได้สัมผัส ทำให้ผู้ชมเรียนรู้วรรณกรรมและรู้สึกเหมือนเป็นส่วนหนึ่งในงานเขียนของหลูชวินมากขึ้น

รูปที่ 10 พนักจัดแสดงผลงานหลูชวินฉบับแปล
ถ่ายเมื่อ วันที่ 8 มีนาคม พุทธศักราช 2562

1.1.4 ส่วนขายสินค้า

เป็นส่วนที่ขายของที่ระลึกเกี่ยวกับหลูชวินและเมืองเซาซิง ซึ่งจุดสำคัญคือ โรงเตี๊ยมเสียนเฮิง

เนื่องจากโรงเตี๊ยมเสียนเฮิงเป็นสถานที่ที่หลูชวินใช้ฉากบรรยายภาคในผลงานหลายเรื่อง อาทิเรื่อง “ข่งอี้จี้” “คลั่นลม” และ “พรงุ่นี้” การดำเนินการทางด้านวิศวกรรมจึงเน้นการนำเสนอ “วัฒนธรรมของหลูชวิน” เป็นหลัก โดยดัดภาพโรงเตี๊ยมจากผลงานของหลูชวินหลายเรื่อง เช่น “ข่งอี้จี้” หลูชวินบรรยายฉากร้านเหล้า ที่ตัวละครเอกมักเข้ามาใช้บริการไวตั้งแต่อย่อน้าแรก

“鲁镇的酒店的格局，是和别处不同的：都是当街一个曲尺形的大柜台，柜里面预备着热水，可以随时温酒。”¹

“รูปแบบร้านเหล้าของเมืองหลู่เจิ้นแตกต่างจากที่อื่นคือ มักจะทำเป็นเคาน์เตอร์ขนาดใหญ่หักมุมตั้งหันหน้าออกถนนทางเดิน ภายในเคาน์เตอร์มีน้ำร้อนเตรียมไว้ สามารถอุ่นเหล้าได้ตลอดเวลา”²

หรือบรรยายส่วนหนึ่งในเรื่อง “คลื่นลม”

“七斤嫂这时从直觉上觉得事情似乎有些不妙了，因为咸亨酒店是消息灵通的所在。”³

“ในยามนี้นางเจ็ดซ้งรู้สึกสงสัยว่าสถานการณ์ดูเหมือนจะไม่ค่อยดีเสียแล้ว เพราะร้านเหล้าเสียนเอิงเป็นแหล่งข่าวที่รวดเร็วอยู่”⁴

แสดงให้เห็นว่า โรงเตี๊ยมเสียนเอิง เป็นสถานที่พบปะพูดคุย ที่คนในหมู่บ้านรวมตัวกัน และเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารสำคัญ

และเรื่องสั้น “พุ่มนี้” มีหลายตอนที่หลู่ซวินดำเนินเรื่องโดยใช้โรงเตี๊ยมเสียนเอิงเป็นสถานที่ในเรื่อง เช่น

“原来鲁镇是僻静地方，还有些古风：不上一更，大家便都关门睡觉。深更半夜没有睡的只有两家：一家是咸亨酒店，几个酒肉朋友围着柜台，吃喝得正高兴；一家便是间壁的单四嫂子...”⁵

“แต่ไหนแต่ไรมาหลู่เจิ้นเป็นตำบลที่เงียบสงบ และยังคงชนบทแบบเก่าๆ บางอย่างไว้คือไม่ทันจะยามหนึ่ง ผู้คนก็ปิดบ้านนอนกันหมด มีที่ไม่หลับนอนจนตีกีตึ้นอยู่เพียง 2 บ้าน

---

¹ 鲁迅, 2009. 《呐喊·彷徨》. 天津: 天津人民出版社. 第 15 页.

² ผู้วิจัยแปล

³ 鲁迅, 2009. 《呐喊·彷徨》. 天津: 天津人民出版社. 第 36 页.

⁴ ผู้วิจัยแปล

⁵ 鲁迅, 2009. 《呐喊·彷徨》. 天津: 天津人民出版社. 第 24 页.

เท่านั้น หนึ่งคือร้านเหล้าเสียนเอิง มีคอเหล้าบางคนล่อมวงกินดื่มอย่างสำราญ อีกบ้านก็คือบ้านของอาซ้อตานซื่อ ซึ่งอยู่ข้างๆ ร้านเหล้า...”¹

หรือ ส่วนกลางเรื่องที่บรรยายไว้ว่า

“...因为鲁镇还有些古风，所以不上一更，便都回家睡觉了。只有阿五还靠着咸亨的柜台喝酒，老拱也呜呜地唱。”²

“... เนื่องจากหลู่เจิ้นยังคงชนบเก่าๆบางอย่างไว้ ดังนั้นไม่ทันจะยามหนึ่งก็พากันกลับบ้านเข้านอนหมด เหลือแต่เจ้าห้าที่ยังดื่มอยู่ที่ร้านเสียนเอิง และคอเหล้าส่งเสียงร้องเพลงอ้อแอ้อยู่”³

หรือแม้กระทั่งฉากจบของเรื่องที่บรรยายไว้ว่า

“单四嫂子早睡着了，老拱们也走了，咸亨也关上门了。这时的鲁镇，便完全落在寂静里。只有那暗夜为想变成明天，却仍在这寂静里奔波；另有几条狗，也躲在暗地里呜呜地叫。”⁴

“อาซ้อตานซื่อหลับไปนานแล้ว พวกคอเหล้าก็เดินจากไปนานแล้ว และร้านเสียนเอิงก็ปิดประตูแล้ว หลู่เจิ้นในยามนี้ตกอยู่ในความสงบ มีเพียงคำคืนที่มีมิดซึ่งคิดเปลี่ยนเป็นวันพรุ่งนี้ แต่ยังคงวนพ่วนอยู่ในความสงบ กับสุนัขสองสามตัวซึ่งซ่อนตัวเห่าหอนอยู่ในความมืด”⁵

จากข้อความที่หลู่ชวีนได้บรรยายในผลงานแต่ละเรื่อง ตั้งแต่ฉากเริ่มต้นจนถึงฉากสิ้นสุดในผลงานเรื่องสั้นของหลู่ชวีน ทำให้สามารถวิเคราะห์ได้ว่า โรงเตี้ยมเสียนเอิงเป็นจุดศูนย์กลางของหมู่บ้านอย่างชัดเจน ซึ่งคณะผู้พัฒนาหมู่บ้านรวบรวมข้อมูลส่วนที่หลู่ชวีน

---

¹ ผู้วิจัยแปล

² 鲁迅. 2009. 《呐喊·彷徨》. 天津: 天津人民出版社. 第 26 页.

³ ผู้วิจัยแปล

⁴ 鲁迅. 2009. 《呐喊·彷徨》. 天津: 天津人民出版社. 第 28 页.

⁵ ผู้วิจัยแปล

เขียนถึงโรงเตี๊ยมเสียนเอ็งในเรื่องสั้นหลายเรื่องมาจำลองเป็นสถานที่เพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นภาพของสถานที่ต่างๆอย่างเป็นรูปธรรม

วิธีการนำเสนอผลงานวรรณกรรมของหลู่ซว้นตามแบบที่พิพิธภัณฑหลู่ซว้น ณ เมืองเซาซิงนำเสนอ โดยใช้วิธีการสอดแทรกวรรณคดีไว้ ภายใต้การนำเสนอประวัติชีวิตนักเขียน เป็นวิธีที่ทำให้ผู้เข้าชมเรียนรู้และเข้าใจผลงานของนักเขียนได้ง่ายและเห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น

จากการสำรวจยังพบว่า รัฐบาลท้องถิ่นตั้งใจจัดให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว ควบคู่กับการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อให้เป็นแหล่งความรู้ โดยความรู้ที่ต้องการถ่ายทอดให้ผู้เข้าชมได้รับนอกจากประวัติชีวิตของหลู่ซว้นแล้ว ยังมีเรื่องลักษณะความใฝ่รู้ใฝ่เรียนที่เป็นต้นแบบให้เยาวชนปัจจุบัน ตลอดจนเป็นแหล่งศึกษาสภาพแวดล้อม สังคม วัฒนธรรมจีนช่วงปลายราชวงศ์ชิงด้วย

จากการวิเคราะห์เชิงลึกประกอบการพิจารณาลักษณะทางสังคมและลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองเซาซิงพบว่า สถานที่แห่งนี้ใช้ความเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดผู้ชมให้เข้ามาเยี่ยมชมมีจุดประสงค์หลัก เห็นได้จากผลการสำรวจของผู้วิจัยซึ่งพบว่าสัดส่วนของพื้นที่ให้ข้อมูลความรู้มีมากกว่าส่วนที่เป็นพื้นที่ท่องเที่ยว ซึ่งให้เห็นว่าการจัดให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเป็นเพียงเป้าหมายรอง ยังผลเพื่อเศรษฐกิจท้องถิ่น ส่วนเป้าหมายหลักยังคงเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้และการเผยแพร่วรรณคดีรวมทั้งเผยแพร่ชื่อเสียงของบุคคลอย่างชัดเจน

1.1.5 ส่วนให้บริการนักท่องเที่ยว

ข้อมูลและบริการนักท่องเที่ยว อยู่ด้านหน้าทางเข้า เป็นส่วนให้บริการทางด้านแผนที่หมู่บ้านหลู่ซว้นเมืองเซาซิง บริการมัคคุเทศก์นำเที่ยว บริการล่ามแปลภาษา บริการเช่ายืมเครื่องบรรยายอัตโนมัติพกติดตัว ส่วนบริการนักท่องเที่ยวนี้ จะมีช่องบริการจำหน่ายตั๋วเข้าชมอยู่ด้วย ซึ่งปัจจุบันไม่ได้เปิดบริการจำหน่ายตั๋วเนื่องจากการเข้าชมไม่มีค่าใช้จ่ายแล้ว

สนับสนุนการวิเคราะห์ข้างต้นที่กล่าวไว้ว่า สถานที่แห่งนี้ถูกจัดตั้งเป็นแหล่งเผยแพร่วรรณคดีมากกว่าการแหล่งท่องเที่ยว

1.2 พิพิธภัณฑ์หลู่ซว้นแห่งปักกิ่ง

พิพิธภัณฑ์หลู่ซว้นแห่งเมืองปักกิ่งตั้งอยู่ที่บ้านพักหลังที่ 4 ในขณะที่เขาใช้ชีวิตอยู่ที่เมืองปักกิ่งเป็นสถานที่ตั้งพิพิธภัณฑ์ เป็นสถานที่ที่หลู่ซว้นใช้เป็นสถานที่เขียนงานสำคัญหลายชิ้น เช่น รวมเรื่องสั้นชุด “ละล้าละลัง” และเรื่อง “หวนรำลึกถึงคราดอกไม้บาน” จากแนวคิดของบัดเชอ-ยังฮานส์ (Butcher-Youngmans) พิพิธภัณฑ์แห่งนี้จัดเป็นพิพิธภัณฑ์บ้านประวัติศาสตร์ที่เน้นความงาม¹ ซึ่งนำเสนอสิ่งสะสมเป็นสำคัญ

เนื่องจากรัฐบาลให้ความสำคัญกับการศึกษาหลู่ซว้น ด้วยการจัดให้เป็นแหล่งทัศนศึกษาของนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาแห่งเมืองปักกิ่ง ในฐานะที่ผลงานของหลู่ซว้นเป็นหนึ่งในผลงานที่ต้องศึกษาของนักเรียนทั้งสองระดับชั้น ทั้งยังเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้พื้นฐานทางความคิดของข้าราชการส่วนกลางของรัฐบาล แหล่งศึกษาพื้นฐานการรักชาติของเมืองปักกิ่ง แหล่งอารยธรรมพื้นฐาน แหล่งเรียนรู้พื้นฐานแห่งการรักชาติของผู้พิการประจำเมืองหลวง อีกทั้งยังเป็นแหล่งฝึกความพร้อมความเป็นจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาแห่งเขตเฉาหยางด้วย

การจัดแสดงเนื้อหาในพิพิธภัณฑ์หลู่ซว้นแห่งปักกิ่งแบ่งเป็นสองส่วน คือ ชั้นบนที่เป็นชั้นเดียวกับทางเข้าจัดแสดงชีวประวัติของหลู่ซว้นทั้งหมด เนื้อหานำทรัพยากรมาจากประวัติชีวิตของหลู่ซว้น พิจารณาจากเอกสารปฐมภูมิเกือบทั้งหมด โดยพิพิธภัณฑ์แห่งนี้ให้ความสำคัญกับการจัดแสดงหนังสือที่หลู่ซว้นเคยอ่านและเอกสารหรือข้อความที่หลู่ซว้นเคยเขียน ตลอดจนผลงานเขียนของนักเขียนท่านอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อชีวิตและความคิดของหลู่ซว้น

---

¹ ปณิดา สรวัสส์ ชิวสิทธิ์ บุญเกียรติและสุวรรณภา เกรียงไกรเพ็ชร. 2561. พิพิธภัณฑ์บ้าน: คุณค่าและความหมาย. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร(องค์การมหาชน). หน้า 29.

จากการสำรวจพิพิธภัณฑพบว่า เอกสารต่างๆที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ สามารถแบ่งเป็นประเภทดังนี้

1) หนังสือที่มีอิทธิพลต่อหลู่ซวิน ได้แก่ หนังสือวิทยาศาสตร์ เช่น ทฤษฎีของชาร์ล ดาวิน หนังสือ Evolution and Ethics งานเขียนของ Jules Verne หรือ Victor Hugo นักเขียนชาวฝรั่งเศส Byron กวีโรแมนติกชาวอังกฤษ Petofi S. กวีชาวฮังการีเรียน A.C. Pushkin กวีชาวรัสเซีย Henrik Ibsen กวีและนักเขียนบทละครชาวนอร์เวย์ E. H. Haeckel นักชีววิทยาชาวเยอรมัน Marie Curie นักเคมีฟิสิกส์ชาวโปแลนด์ เป็นต้น

2) ภาพบุคคลสำคัญของโลกทั้งนักแต่งกลอน นักปรัชญาที่มีชื่อเสียงที่มีอิทธิพลต่อหลู่ซวิน รวมทั้งบุคคลผู้ได้รับอิทธิพลและแรงบันดาลใจจากชีวิตและงานของหลู่ซวิน

3) ผลงานของหลู่ซวิน ทั้งที่เขียนเองและลงตีพิมพ์ในวารสารต่างๆ และที่ได้รับการแปลขณะที่เขายังมีชีวิตอยู่ รวมทั้งผลงานแปลที่เขามีส่วนร่วมในการแปลผลงานตนเองเป็นภาษาต่างประเทศ ทั้งภาษาอังกฤษ ภาษารัสเซีย ฯลฯ

จากประเภทของเอกสารและหนังสือที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑแห่งนี้ เห็นได้อย่างชัดเจนว่า ส่วนที่ผู้จัดทำต้องการสื่อให้ผู้เข้าชมได้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลผู้มีชื่อเสียงของโลกกับหลู่ซวิน ทั้งในด้านที่มีอิทธิพลต่อความคิดและงานของหลู่ซวิน และความคิดและงานของหลู่ซวินที่ส่งอิทธิพล รวมทั้งเป็นแรงบันดาลใจให้กับบุคคลอื่น อาทิ นักเขียนชาวฝรั่งเศสที่หลู่ซวินยกย่อง นักเขียนชาวอเมริกันที่ศึกษาประเทศจีนผ่านงานของหลู่ซวิน

左图作家周建人 - 周建人 (L. Sawyer, 1895-1972), 1928 年参观中国, 1931 年离开中国后来到上海, 他写了一本“中华民国的历史”, 1938 年, 周建人由上海现代文学出版社出版《我的中国》, 收进《周建人杂文集》。

(11)

右图：周建人及其《没有面包的时期》 1933 年 9 月，法国作家，《人道报》主编左拉 (1859-1902) 与鲁迅见面，鲁迅带了自己收藏的左拉的《没有面包的时期》(德译本)，请作家写序言。

(12)

รูปที่ 11-12 บุคคลผู้มีชื่อเสียงที่มีปฏิสัมพันธ์กับหลู่ซวิน และอิทธิพลที่หลู่ซวินมีต่อบุคคลต่างๆ
ถ่ายเมื่อวันที่ 13 เมษายน พุทธศักราช

2561

นอกจากนี้ยังมีผลงานที่หลู่ชว้นศึกษาและเขียนออกมาเป็นผลงานวิชาการ เพื่อให้ผู้ที่สนใจศึกษาได้ศึกษาต่อยอดองค์ความรู้ บันทึกประจำวันของหลู่ชว้นตลอดจนภาพถ่ายต่างๆ ด้วย ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าพิพิธภัณฑ์หลู่ชว้นแห่งเมืองปักกิ่งเป็นพิพิธภัณฑ์ที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหลู่ชว้นไว้ได้มากที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศจีน ยิ่งไปกว่านั้นพิพิธภัณฑ์หลู่ชว้นแห่งเมืองปักกิ่ง ยังมีการจัดตั้งศูนย์วิจัยพร้อมทั้งสนับสนุนให้พิพิธภัณฑ์เป็นสถานที่ตั้งกองบรรณาธิการวารสาร “หลู่ชว้นศึกษารายเดือน” (《鲁迅研究月刊》) ซึ่งเป็นวารสารวิชาการเกี่ยวกับหลู่ชว้นฉบับเดียวของประเทศจีนที่ได้รับการจัดอันดับให้เป็นวารสารในฐาน CSSCI ของประเทศจีน

ความโดดเด่นอีกประการหนึ่งของการเข้าชมพิพิธภัณฑ์หลู่ชว้นแห่งเมืองปักกิ่งคือ ความทันสมัยและเหมาะสมต่อการเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษา เนื่องจากการใช้แอปพลิเคชัน AR พิพิธภัณฑ์หลู่ชว้น หรือ 鲁迅博物馆 AR เพิ่มความน่าสนใจในการเรียนรู้

ข้อสังเกตที่เห็นได้ชัดเจนคือ เนื้อหาที่น่าสนใจในพิพิธภัณฑ์หลู่ชว้นแห่งเมืองปักกิ่ง แตกต่างจากพิพิธภัณฑ์หลู่ชว้นเมืองเซี่ยงไฮ้ คือ พิพิธภัณฑ์หลู่ชว้นเมืองเซี่ยงไฮ้นำเนื้อหาส่วนใหญ่มาจากเนื้อหาในผลงานของหลู่ชว้น เห็นถึงการเผยแพร่วรรณคดีโดยตรง แต่พิพิธภัณฑ์หลู่ชว้นแห่งปักกิ่งนำเนื้อหามาจากคำพูดของหลู่ชว้นหรือข้อความที่หลู่ชว้นเขียนทั้งที่เป็นข้อคิดหรือคติในการใช้ชีวิต ดังนั้น การเรียนรู้ประวัติของหลู่ชว้นในพิพิธภัณฑ์จึงเป็นการศึกษาจากเอกสาร บุคคลผู้มีชื่อเสียง เพื่อการเชื่อมโยงที่มาความคิดที่ส่งผลให้เขาสามารถเขียนผลงานที่มีชื่อเสียงได้ เป็นการศึกษาถึงที่มาที่นำไปสู่การเผยแพร่วรรณคดีมากกว่า

จากข้อมูลที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์เห็นได้ว่าหลู่ชว้นเป็นนักเขียนชาวจีนที่เปิดรับความคิดและมุมมองจากต่างชาติโดยไม่ปิดกั้นความรู้ใหม่ๆ และพร้อมที่จะแลกเปลี่ยนความคิดกับต่างชาติเพื่อการพัฒนาเสมอ เช่น การศึกษาผลงานของนักเขียนฝ่ายซ้ายชาวรัสเซีย หรือ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักข่าวฝ่ายซ้ายชาวฝรั่งเศส ในทางกลับกัน ผลงานของหลู่ชว้นที่มีคุณค่าจึงถูกเผยแพร่ออกสู่ต่างประเทศด้วย เช่น ผลงานของหลู่ชว้นเรื่อง “ประวัติ

จริงของอาควิ” ถูกแปลเป็นภาษาต่างประเทศกว่า 50 ภาษา อาทิ ภาษาอังกฤษ ภาษารัสเซีย ภาษาญี่ปุ่น รวมทั้งภาษาไทยด้วย ถือเป็นการยอมรับในระดับนานาชาติ

จากการสำรวจพิพิธภัณฑ์หลู่ซวั้นแห่งเมืองปักกิ่งพบว่า พิพิธภัณฑ์หลู่ซวั้นแห่งเมืองปักกิ่ง นอกจากจะเก็บรวบรวมหนังสือ ตำรา ของใช้ส่วนตัวของหลู่ซวั้นเมื่อครั้งยังมีชีวิตอยู่ รวมทั้งหนังสือที่ตีพิมพ์ผลงานของหลู่ซวั้นด้วย โดยพิพิธภัณฑ์อื่นแม้แต่พิพิธภัณฑ์หลู่ซวั้นเมืองเซาซิงจัดแสดงไว้ไม่ครบถ้วนเท่าพิพิธภัณฑ์นี้ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าพิพิธภัณฑ์หลู่ซวั้นแห่งเมืองปักกิ่งนับเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลชั้นปฐมภูมิที่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับหลู่ซวั้นศึกษา ซึ่งแสดงถึงที่มาของความคิดที่ก่อให้เกิดการเผยแพร่วรรณคดีจีนสมัยใหม่อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาที่ถือได้ว่าสมบูรณ์มากที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศจีน

1.3 หอรัลิกหลู่ซวั้นแห่งเมืองกวางเจา

จากการสำรวจพิพิธภัณฑ์หลู่ซวั้นแห่งนี้ ผู้วิจัยพบว่า ลักษณะสถานที่ที่นำมาใช้ทำพิพิธภัณฑ์สามารถจัดประเภทพิพิธภัณฑ์ตามบัดเชอ-ยังฮานส์(Butcher-Youngmans) ได้เช่นเดียวกับ 2 แห่งแรก คือจัดอยู่ในประเภทเรือนเล่าประวัติถึงพิพิธภัณฑ์บ้านประวัติศาสตร์ที่เน้นความงาม¹ ในพิพิธภัณฑ์ไม่ได้จัดแสดงผลงานหลักด้านวรรณคดีของหลู่ซวั้นมากเท่าพิพิธภัณฑ์หลู่ซวั้นในเมืองอื่น แต่เนื้อหาที่จัดแสดงเป็นงานด้านอื่นที่หลู่ซวั้นทำรวมถึงเหตุการณ์สำคัญขณะที่หลู่ซวั้นอยู่เมืองกวางเจา และเหตุการณ์ที่มีอิทธิพลต่อความคิดของหลู่ซวั้น สามารถแบ่งประเด็นการนำเสนอได้ 3 ประเด็น ได้แก่ หลู่ซวั้นและกับสัว์กวงผิง งานอดิเรกของหลู่ซวั้น และงานด้านการขับเคลื่อนสังคมขณะเป็นอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยจงซาน ซึ่งเมื่อพิจารณาการแบ่งประเภทพิพิธภัณฑ์ตามแนวคิดของ

ส่วนสำคัญที่พิพิธภัณฑ์แห่งนี้นำเสนอคือชีวิตส่วนตัวของหลู่ซวั้น ได้แก่ ส่วนหลู่ซวั้นกับสัว์กวงผิง ซึ่งผู้จัดทำต้องการนำเสนอชีวิตอีกด้านหนึ่งของหลู่ซวั้น คือ ด้านความรักที่ดำเนินไป

¹ ปณิดา สรวัสส์ สิวสิทธิ์ บุญเกียรติและสุวรรณา เกรียงไกรเพ็ชร. 2561. พิพิธภัณฑ์บ้าน: คุณค่าและความหมาย. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร(องค์การมหาชน). หน้า 29.

พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของประเทศหลายเหตุการณ์ พิพิธภัณฑ์แห่งนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับ หลู่ชวีนและสิ่วก่วงผิงมากที่สุดและบอกเล่าเรื่องราวระหว่างหลู่ชวีนกับสิ่วก่วงผิงได้ละเอียด ครบถ้วนที่สุด เริ่มตั้งแต่การติดต่อกันในฐานะอาจารย์กับศิษย์ การขอความคิดเห็นทางการเมืองที่แสดงให้เห็นถึงมุมมองทางการเมืองของสิ่วก่วงผิงที่คล้ายคลึงกันกับหลู่ชวีน จนกระทั่งทั้งสองย้ายไปยังเมืองกวางเจา และใช้ชีวิตคู่ร่วมกันที่เมืองเซี่ยงไฮ้ สิ่วก่วงผิงเป็นทั้ง คู่ครองและผู้ช่วยงานเขียนและงานแปลทั้งหมดของหลู่ชวีน ทำให้หลู่ชวีนมีผลงานเผยแพร่ ออกมามากขึ้น เห็นได้จากจำนวนผลงานของหลู่ชวีนที่เผยแพร่ในช่วงที่มีสิ่วก่วงผิงเป็นผู้ช่วยมี จำนวนมากกว่าระยะ 20 ปี ก่อนที่สิ่วก่วงผิงจะเข้ามาเป็นผู้ช่วย พิพิธภัณฑ์แห่งนี้จึงเป็นส่วนที่ ผู้จัดทำแสดงให้เห็นเบื้องหลังในการผลิตผลงานของหลู่ชวีน

ส่วนจัดแสดงที่สำคัญอีกหนึ่งส่วนคือ งานอดิเรกของหลู่ชวีน ได้แก่ งานแกะสลักไม้ซึ่ง หลู่ชวีนให้ความสนใจเป็นอย่างมาก งานดังกล่าวเป็นงานที่หลู่ชวีนผลักดันจนเกิดเป็นชมรม แกะสลักไม้ ในพิพิธภัณฑ์มีรูปปั้นเสมือนจริง จำลองห้องเรียนที่ใช้สอนแกะสลักไม้ แสดงให้ เห็นถึงความตั้งใจในการทำงานทุกด้านของหลู่ชวีน จนสามารถเป็นต้นแบบให้ศิลปินหลายๆ คน ทำให้เห็นได้ว่า นอกจากการทำงานด้านงานเขียนของหลู่ชวีนแล้ว งานส่วนอื่นของหลู่ชวีน ก็ส่งอิทธิพลต่อบุคคลอื่นได้ในวงกว้างด้วย ซึ่งในพิพิธภัณฑ์ทั้งที่กวางเจาและเซี่ยงไฮ้ มีการนำเสนอภาพแกะสลักไม้ ที่เป็นการแกะสลักจากฉากในผลงานหลายเรื่องของหลู่ชวีน เช่น เรื่อง “อวยพร” “พรุ่งนี้” “บันทึกประจำวันของคนบ้า” “ประวัติจริงของอาคิวิ” เป็นต้น

รูปที่ 13 ภาพบรรยากาศการสอนวิธีการแกะสลักไม้

ถ่ายเมื่อวันที่ 18 เมษายน พุทธศักราช 2561

1.4 พิพิธภัณฑราสิกลู่ชวีนแห่งเซี่ยงไฮ้

ลักษณะการจัดแสดงและรูปแบบการจัดพิพิธภัณฑแห่งนี้ต่างจากแห่งอื่นๆ กล่าวคือ ตัวพิพิธภัณฑที่จัดแสดงเนื้อหาวรรณคดีไม่ได้เป็นบ้านเดิมของลู่ชวีนแต่เป็นการสร้างพิพิธภัณฑขึ้นใหม่ในบริเวณใกล้เคียงเพื่อให้ง่ายแก่การเข้าถึงและเพื่อความสะดวก เนื่องจากบ้านเดิมของลู่ชวีนมีพื้นที่จำกัด ทั้งยังเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของประชาชนในชุมชน อีกทั้งพิพิธภัณฑแห่งนี้ให้ความสำคัญกับการจัดแสดงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการต่อสู้ของลู่ชวีนเพื่อรับใช้สังคม ต่างจากพิพิธภัณฑอื่นๆ ที่จัดแสดงประวัติชีวิตของลู่ชวีนเป็นส่วนแรก สังเกตได้จากบทกลอนต้อนรับ

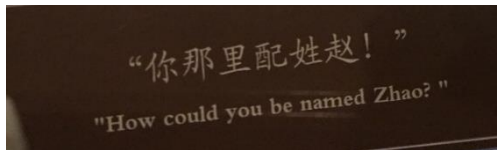
横眉冷对千夫指，俯首甘为孺子牛。

“แม้คนพันบัญชีหน้าเอย จงขวางคิ้วเย็นชาเฉยเถิดสหาย

ต่อผองเหล่านวชนเกิดกล่นราย จงน้อมกายก้มหัวเป็นวังวาน”¹

แสดงให้เห็นอุดมการณ์ของหลู่ซวีนในช่วงที่อาศัยในเมืองเซียงไฮ้ช่วง 10 ปีสุดท้าย ชัดเจน ถัดจากส่วนต้อนรับ ส่วนจัดแสดงแรกยังมีการฉากจำลองจากเรื่อง “ประวัติจริงของ อาคิวิ” โดยดึงประโยคที่สะท้อนให้เห็นการเสียตีสั่งคม และความด้อยต่ำของชนชั้นล่างได้อย่างชัดเจน เช่น ประโยคจากป้ายในฉากจำลองที่กล่าวว่า

“你那里配姓赵!”
“แกคู่ควรที่จะแซ่จ้าวนั้นหรือ?”²

รูปที่ 14 ป้ายข้อความจากเรื่อง “ประวัติจริงของอาคิวิ” (1)

ถ่ายเมื่อวันที่ 7 มีนาคม พุทธศักราช 2562

ในฉากที่อาคิวิประกาศว่าตนแซ่จ้าว ซึ่งเป็นแซ่ของคนชั้นสูงในหมู่บ้าน หลังจากที่ท่านจ้าวทราบว่าอาคิวิใช้แซ่ของตนเอง จึงโมโหและเรียกอาคิวิไปทำโทษจนอาคิวิเลิกล้มความคิดที่จะใช้แซ่จ้าว

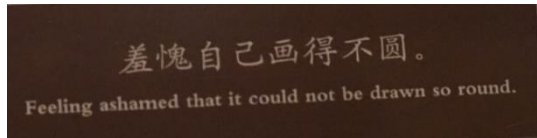
หรือฉากสุดท้ายที่อาคิวิตกเป็นนักโทษในช่วงของการปฏิวัติและถูกบังคับให้ยินยอมรับสารภาพ โดยการเขียนวงกลมแทนชื่อ เพื่อรับโทษประหาร แต่ก็ยังไม่สามารถเขียนวงกลมให้กลมได้

---

¹ จิตร ภูมิศักดิ์. 2551. ถึงร้อยดาวพราวพรายกระจายแสง จากโยนบกถึงที่ปกร (พ.ศ. 2496-2501). กรุงเทพฯ: ฟาเดียวกัน. ไม่ปรากฏเลขหน้า.

² ผู้วิจัยแปล

“羞愧自己画得不圆”
“ผิ้อัลปากษ์ณ์วงกลมยังวาดไม่กลม”¹

รูปที่ 15 ป้ายข้อความจากเรื่อง “ประวัติจริงของอาคิวิ”(2)
ถ่ายเมื่อวันที่ 7 มีนาคม พุทธศักราช 2562

จากประโยคเหล่านี้จะเห็นถึงความด้อยต่ำของคนในสังคม ที่หลู่ชวินใช้ตัวละคร “อาคิวิ” เป็นตัวถ่ายทอดจนเข้าถึงผู้อ่านได้ง่ายและชัดเจน และการจัดแสดงส่วนแรกนี้แสดงให้เห็นแนวทางในการจัดแสดงและการให้ความสำคัญกับการเผยแพร่วรรณคดีของหลู่ชวิน

ในพิพิธภัณฑ์ยังมีการฉายวิดีโอเกี่ยวกับเส้นทางชีวิตของหลู่ชวินที่ต่อสู้เพื่อประชาชนจนกระทั่งเสียชีวิต และได้รับการยกย่องว่าเป็นจิตวิญญาณของคนในชาติ ผ่านช่วงสุดท้ายของการจัดแสดงโดยทั้งพิพิธภัณฑ์ให้ความสำคัญกับการจัดแสดงในหัวข้อ “ลูกของมนุษยชาติ” ซึ่งมีนัยยะลึกซึ้ง แฝงความหมายของการเป็นผู้รับใช้ประชาชนทุกคน หมายถึงการบวรวงศาตัวของหลู่ชวินเพื่อรับใช้สังคม

จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลพิพิธภัณฑ์หลู่ชวินทั้ง 4 แห่ง สามารถจัดกลุ่มผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์ได้จำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ครูและนักเรียนโรงเรียนมัธยม กลุ่มที่ 2 ผู้ปกครองและนักเรียนชั้นประถมศึกษา กลุ่มที่ 3 นักท่องเที่ยว และกลุ่มที่ 4 กลุ่มนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย

---

¹ ผู้วิจัยแปล

ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์กลุ่มนักเรียนมัธยมเข้าชมพิพิธภัณฑ์ เนื่องจากเป็นการทัศนศึกษา ตามที่โรงเรียนกำหนด เพื่อเพิ่มพูนความรู้จากบทเรียนในชั้นเรียน เน้นการรับรู้ชีวประวัติของ หลู่ซวี่นและผลงานของหลู่ซวี่น เช่น เรื่อง “ประวัติจริงของอาคิ่ว” หรือเรื่องที่เคยเรียนมาในระดับประถมศึกษา เช่น เรื่อง “คลื่นลม” กลุ่มที่ 2 ผู้ปกครองและนักเรียนชั้นประถมศึกษา เข้าชมเนื่องจากต้องการเพิ่มเติมความรู้ที่ได้เรียนในชั้นเรียนเรื่อง “จากสวนหยัาร้อยพันธุ์ถึงห้องหนังสือสามกลืน” โดยนำความรู้จากการเข้าชมไปประกอบความรู้ในบทเรียนที่เคยเรียน และเพื่อต้องการให้นักเรียนรู้จักประวัติของหลู่ซวี่นมากขึ้น กลุ่มที่ 3 นักท่องเที่ยวที่มาอยู่กับบริษัทนำเที่ยว เข้าชมพิพิธภัณฑ์เพื่อจุดประสงค์หลักคือ ต้องการชมของโบราณของหลู่ซวี่นที่ พิพิธภัณฑ์ได้อนุรักษ์ไว้ มุ่งเป้าไปที่รับรู้เรื่องสถาปัตยกรรมที่อยู่อาศัยท้องถิ่นเมืองเซ่จิงสมัยราชวงศ์ซิง เช่น ลักษณะบ้านเก่าของต้นตระกูลของหลู่ซวี่น และของใช้ส่วนตัวของหลู่ซวี่นในพิพิธภัณฑ์หลู่ซวี่นเมืองปักกิ่งและเซี่ยงไฮ้ กลุ่มที่ 4 นักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย เข้าชมพิพิธภัณฑ์ เพราะเป็นนักศึกษาสาขาวรรณคดีต้องการศึกษาวรรณคดีจีนสมัยใหม่ที่มีหลู่ซวี่นเป็นตัวแทนนักวรรณคดียุคดังกล่าว เพื่อรับรู้ชีวประวัติหลู่ซวี่นโดยเฉพาะในช่วง 10 ปี สุดท้ายเป็นหลัก ซึ่งเป็นช่วงที่หลู่ซวี่นเผยแพร่ผลงานของตนเองออกมามากที่สุด เช่น ผลงานแปลเรื่อง “เดือนสิบ”¹

2. วิเคราะห์กระบวนการเผยแพร่วรรณคดีผ่านพิพิธภัณฑ์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ สามารถวิเคราะห์การเผยแพร่วรรณคดีจีนสมัยใหม่ใน 3 ประเด็นหลักตามฐานความคิดข้างต้น สรุปได้ดังนี้

---

¹ ชื่อภาษาไทย ผู้วิจัยแปลจากชื่อเรื่อง 《十月》 งานของหลู่ซวี่นปีคริสต์ศักราช 1933 ซึ่งจะใช้นี้ในบทความวิจัยชิ้นนี้ทั้งหมด

2.1 การเข้าถึง (Accessibility)

คือการสร้างชุมชนและแหล่งเรียนรู้ให้เป็นส่วนหนึ่งของคนและกัน และการเข้าสู่แหล่งเรียนรู้ของผู้ที่สนใจเมื่อต้องการเข้าถึงแหล่งความรู้ ซึ่งจะพิจารณาตำแหน่งที่ตั้ง ความยากง่ายในการเข้าถึงและราคาในการเข้าชม

2.1.1 พิพิธภัณฑสถานบ้านเกิดหลู่ชว้นเมืองเซาซิง

พิพิธภัณฑสถานบ้านเกิดหลู่ชว้นเมืองเซาซิง ตั้งอยู่บนถนนคนเดินหมู่บ้านหลู่ชว้น ถือเป็นเขตใจกลางเมือง การเดินทางจากสถานีรถไฟเมืองเซาซิงไปยังหมู่บ้านหลู่ชว้นใช้เวลาประมาณ 45-60 นาที จัดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้ใจกลางเมืองที่เดินทางเข้าถึงได้ง่าย การสร้างพิพิธภัณฑสถานอยู่กลางเมืองเพื่อจุดประสงค์ให้พิพิธภัณฑสถานเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ทำให้ผู้ชมเข้าถึงได้ง่ายและสะดวก และเนื่องจากพิพิธภัณฑสถานบ้านเกิดหลู่ชว้นเมืองเซาซิงเป็นสถานที่สำคัญหลักของเมือง ตำแหน่งที่ตั้งพิพิธภัณฑสถานอยู่ในเมืองจึงง่ายต่อการเข้าถึงยิ่งขึ้น ในทางกลับกัน การจัดพิพิธภัณฑสถานก็ทำให้ชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของพิพิธภัณฑสถานด้วย กล่าวคือ เมื่อพิพิธภัณฑสถานเป็นจุดสำคัญที่ดึงดูดผู้ชมให้เข้ามาท่องเที่ยวในเมืองเซาซิง ชุมชนจึงมีการพัฒนาทั้งในด้านสภาพแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจไปพร้อมกัน พิพิธภัณฑสถานจึงเปรียบเสมือนเป็นสถาบันทางวัฒนธรรมที่เกื้อกูลกันระหว่างพิพิธภัณฑสถานกับชุมชน นำไปสู่การนำเนื้อหาของวรรณคดีมาตีความและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเติบโตทางเศรษฐกิจของชุมชนเมืองเซาซิงได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้การเข้าถึงที่ไม่มีค่าใช้จ่ายยังทำให้เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

2.1.2 พิพิธภัณฑสถานหลู่ชว้นแห่งปักกิ่ง

พิพิธภัณฑสถานหลู่ชว้นแห่งปักกิ่ง ตั้งอยู่บนถนนฟู่เฉิงเหมิน เขตซีเฉิง ห่างจากจัตุรัสเทียนอันเหมินประมาณ 7.5 กิโลเมตร การเดินทาง หากเริ่มต้นจากจัตุรัสเทียนอันเหมินค่อนข้างสะดวก แต่ตำแหน่งที่ตั้งอยู่ในซอยแคบ ไม่มีจุดเด่นที่สามารถสังเกตเห็นได้ชัดเจน นอกจากนี้ป้ายบอกทางเล็กๆ พิพิธภัณฑสถานไม่ได้จัดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเป็นหลักเหมือนหมู่บ้านหลู่ชว้นเมืองเซาซิง แต่เป็นให้ความสำคัญกับการเป็นแหล่งเรียนรู้ชีวิตประวัติและผลงานของหลู่ชว้น โดยเฉพาะ จากการสำรวจสภาพแวดล้อมโดยรอบของชุมชนในระแวกพิพิธภัณฑสถาน ผู้วิจัยพบว่า

ไม่ได้มีการสร้างชุมชนให้เป็นส่วนหนึ่งของพิพิธภัณฑ์เพื่อให้บริการกับผู้ชมหรือเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ หรือยังผลด้านการเป็นแหล่งท่องเที่ยว หากแต่ตัวพิพิธภัณฑ์ถูกสร้างให้อยู่ในมุมลึกๆของชุมชนเท่านั้น และเนื่องจากตัวอาคารตั้งอยู่ในตรอกซอย การเข้าถึงจึงจำเป็นที่จะต้องมีความตั้งใจเดินทางมาเพื่อวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา และรับความรู้โดยเฉพาะ เนื่องจากพิพิธภัณฑ์แห่งนี้จัดเป็นแหล่งเรียนรู้พื้นฐานของเมืองปักกิ่งผู้ที่เข้าชมส่วนใหญ่จะเป็นบุคลากรหน่วยงานของรัฐ หรือโรงเรียนที่จัดให้นักเรียนเข้ามาทัศนศึกษาเท่านั้น ทั้งนี้การเข้าชมพิพิธภัณฑ์ไม่มีค่าใช้จ่าย แม้ว่าจะเป็นชาวต่างชาติ จึงสามารถลดข้อจำกัดในการเข้าชมพิพิธภัณฑ์ เป็นจุดใจให้ผู้สนใจเข้าชมพิพิธภัณฑ์ได้มากขึ้น

2.1.3 หอรัลิกหลู่ซวีนแห่งเมืองกวางเจา

หอรัลิกหลู่ซวีนแห่งเมืองกวางเจา ตั้งอยู่บนถนนเหวินหมิงเซตเย่รวีว ในเมืองกวางเจา อาคารที่ใช้จัดทำพิพิธภัณฑ์คือหอนาฬิกา ซึ่งเป็นอาคารเดิมที่หลู่ซวีนเคยพำนักเมื่อครั้งอาศัยอยู่ที่เมืองกวางเจา ตัวอาคารตั้งอยู่ในสวนสาธารณะ การเข้าถึงพิพิธภัณฑ์จึงทำได้ไม่ยาก จัดว่าพิพิธภัณฑ์แห่งนี้เป็นส่วนหนึ่งของชุมชนอย่างลงตัว แต่เนื่องจากเมืองกวางเจามีประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับพรรคคอมมิวนิสต์และการปฏิวัติ การจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์จึงไม่ได้มีเพียงชีวประวัติของหลู่ซวีนเท่านั้น ก่อนที่จะเดินชมพิพิธภัณฑ์ส่วนของหลู่ซวีนจึงต้องผ่านส่วนการเคลื่อนไหวทางการเมืองในสมัยที่มีการทำสงครามในยุคเจียงไคเช็คก่อนการเชื่อมโยงเนื้อหาส่วนนี้กับพิพิธภัณฑ์หลู่ซวีนแทบจะไม่มีส่วนเชื่อมโยงกันให้เห็นได้อย่างชัดเจนเลย การเข้าถึงพิพิธภัณฑ์เพื่อศึกษาผลงานของหลู่ซวีนอยู่ด้านในเข้าไป เหมือนจัดแสดงเป็นสองพิพิธภัณฑ์ในสถานที่เดียวกันเท่านั้น

ส่วนพิพิธภัณฑ์หลู่ซวีนมีการแบ่งเนื้อหาไว้อย่างชัดเจนโดยเน้นเรื่องชีวิตการทำงานช่วงอยู่ที่กวางเจา และชีวิตครอบครัวและงานอดิเรก หากพิจารณาเฉพาะในส่วนพิพิธภัณฑ์ที่จัดแสดงประวัติชีวิตของหลู่ซวีนโดยไม่พิจารณาส่วนจัดแสดงก่อนหน้านี้ถือว่า การเข้าถึงได้ไม่ยากเท่าใดนัก แต่หากพิจารณาาร่วมกันโดยมีส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่วรรณคดีไว้ก่อนจะทำให้ผู้ชมเกิดความสับสนได้ง่าย

หากพิจารณาโดยภาพรวม ถือได้ว่าพิพิธภัณฑ์สามารถเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนได้อย่างแน่นอน โดยรวมสามารถเข้าถึงสถานที่ได้ง่าย นอกจากนี้ยังไม่มีค่าใช้จ่ายในการเข้าชม แม้จะเป็นชาวต่างชาติก็สามารถเข้าได้ จึงทำให้การเข้าถึงง่ายมากยิ่งขึ้นด้วย แต่การเข้าถึงข้อมูลส่วนที่ต้องการยังต้องผ่านส่วนอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง จึงยังเป็นจุดที่พิพิธภัณฑ์ควรต้องพิจารณาปรับปรุง

2.1.4 พิพิธภัณฑ์รำลึกหลู่ซวินแห่งเซียงไฮ้

พิพิธภัณฑ์รำลึกหลู่ซวินแห่งเซียงไฮ้ ตั้งอยู่บนถนนเทียนอวี้ เขตหงโคว่ ตัวอาคารที่เป็นพิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ในสวนสาธารณะหลู่ซวิน การเข้าถึงตัวสถานที่จัดตั้งพิพิธภัณฑ์ทำได้ค่อนข้างง่าย สภาพแวดล้อมโดยรอบเป็นสวนสาธารณะขนาดใหญ่ที่มีทั้งสวนสาธารณะ สวนสนุกและสนามกีฬา นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งชุมชนที่มีผู้อาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ไม่มีข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งความรู้เพราะการเดินทางสะดวกที่สุดหากเทียบกับทุกพิพิธภัณฑ์ที่ศึกษา บริเวณใกล้เคียงสถานที่จัดตั้งพิพิธภัณฑ์ถูกผลักดันให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแนวใหม่ที่เป็นที่ชื่นชอบของวัยรุ่น ทำให้ดึงดูดการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้แห่งนี้มากยิ่งขึ้น ส่วนการเข้าถึงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ง่ายกว่าพิพิธภัณฑ์ที่เมืองกวางเจา เนื่องจากอาคารที่ใช้เป็นพิพิธภัณฑ์จัดแสดงประวัติชีวิตและผลงานของหลู่ซวินโดยเฉพาะทั้งด้านบนและด้านล่าง พิพิธภัณฑ์รำลึกหลู่ซวินแห่งเซียงไฮ้จึงถือเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่เป็นส่วนหนึ่งของชุมชนอย่างชัดเจน อีกทั้งการไม่มีค่าใช้จ่ายในการเข้าชมยังทำให้เป็นจุดท่องเที่ยวที่ให้ความรู้ที่น่าสนใจอีกแห่งหนึ่งได้ด้วย

2.2 เป้าหมายที่คุ้มค่า (Accountability)

คือ การใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การนำเสนอเนื้อหา รวมถึงการจัดวางโดยมีการใช้กระบวนการสื่อสารและเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เข้าศึกษาแหล่งเรียนรู้ได้รับความรู้ที่แหล่งเรียนรู้มีอยู่ได้

2.2.1 พิพิธภัณฑสถานบ้านเกิดหลู่ชว้นเมืองเซาซิง

หากพิจารณาในด้านเป้าหมายที่คุ้มค่าในการทำพิพิธภัณฑสถานจะเห็นว่าพิพิธภัณฑสถานหลู่ชว้นเมืองเซาซิงมีการจัดแสดงความรู้โดยใช้วัตถุครอบคลุมเนื้อหาที่พิพิธภัณฑสถานต้องการนำเสนอ รวมทั้งมีการพัฒนาให้เกิดการเรียนรู้ตามอรรถาธิบายเกือบทุกส่วนของตัวหมู่บ้าน การแสดงความรู้ทุกส่วนมีการอ้างอิงเนื้อหาผลงานของหลู่ชว้นและสอดแทรกประวัติของหลู่ชว้นเพื่อให้ความรู้ไว้อย่างละเอียด การใช้เครื่องมือที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ยังทำได้ไม่เต็มที่เท่าพิพิธภัณฑสถานอื่นๆ เนื่องจากพิพิธภัณฑสถานหลู่ชว้นเมืองเซาซิงเน้นการจำลองสภาพแวดล้อมในขณะที่หลู่ชว้นอาศัยอยู่ในวัยเด็ก และจำลองฉากในงานเขียนที่สำคัญ คณะผู้จัดทำจึงให้ความสำคัญกับการรักษาวัตถุโบราณเอาไว้เป็นหลัก ส่วนหอรัลสิหลู่ชว้นซึ่งจัดแบบพิพิธภัณฑสถานมีเพียงการจัดแสดงประวัติในรูปแบบพิพิธภัณฑสถานทั่วไป โดยจัดวัตถุแสดงและให้ข้อมูลโดยใช้ตัวอักษรเป็นส่วนใหญ่ การจัดแสดงที่ทันสมัยที่สุดคือการฉายวิดีโอทัศนเรื่องประวัติจริงของอาควิ ไว้ในมุมหนึ่งด้านล่างพิพิธภัณฑสถาน และไม่พบการใช้เทคโนโลยีทันสมัยแบบที่พิพิธภัณฑสถานหลู่ชว้นในเมืองอื่นๆ ใช้

2.2.2 พิพิธภัณฑสถานหลู่ชว้นแห่งปักกิ่ง

การนำเสนอเนื้อหาของพิพิธภัณฑสถานหลู่ชว้นแห่งปักกิ่งทำได้เป็นอย่างดี เนื่องจากในแต่ละส่วนของพิพิธภัณฑสถานจัดแสดงโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายทั้งรูปภาพ ตัวอักษร วิดีทัศน์ ตลอดจนสื่อการเรียนรู้แบบทันสมัย โดยการใช้ AR ในการแสดงข้อมูลในส่วนต่างๆ โดย AR ที่ใช้ สามารถตอบสนองความต้องการแสวงหาความรู้ให้ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑสถานทุกเพศ ทุกวัย โดยเฉพาะวัยเด็ก และผู้ที่มีความบกพร่องทั้งทางการมองเห็นและการฟัง เทคโนโลยี AR ที่ใช้สามารถสามารถใช้ได้ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ทำให้การจัดแสดงเนื้อหาในพิพิธภัณฑสถานเห็นได้ชัดเจนว่าผู้จัดทำคำนึงถึงกระบวนการสื่อสาร และการใช้เทคนิคที่เหมาะสมเพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่เข้าชมพิพิธภัณฑสถานได้เป็นอย่างดี อีกทั้งการที่พิพิธภัณฑสถานถูกจัดให้เป็นแหล่งเรียนรู้พื้นฐานของเมืองปักกิ่งยังส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องได้ โดยผู้เข้าชมพิพิธภัณฑสถานสามารถใช้

แอปพลิเคชัน AR เพื่อการเรียนรู้นอกสถานที่ได้ ถือเป็นการเรียนรู้ต่อเนื่องหลังจากเข้าชม พิพิธภัณฑ์ได้เป็นอย่างดีด้วย

2.2.3 หอรัลึกลู่ขวัญแห่งเมืองกวางเจา

พิพิธภัณฑ์แห่งนี้จัดแสดงชีวประวัติช่วงที่อาศัยในเมืองฮั่นพอสั่งเซปเท่านั้น แต่ให้ความสำคัญเรื่องชีวิตส่วนตัวและเรื่องงานอดิเรกเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากในห้องจัดแสดงหลักมีการจัดแสดงเรื่องศิลปะการแกะสลักไม้ ซึ่งเป็นงานอดิเรกของหลู่ซวี่น ทั้งยังมีการจำลองภาพการสอนแกะสลักไม้ของหลู่ซวี่นด้วย กระบวนการสื่อสารในภาพรวมสามารถทำได้เป็นอย่างดี สื่อให้ผู้ชมพิพิธภัณฑ์เห็นภาพได้อย่างชัดเจน ความรู้ที่จัดแสดงครอบคลุมวัตถุดิบในพิพิธภัณฑ์ครบถ้วน นอกจากนี้ยังมีการใช้เครื่องมือที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในเชิงสร้างสรรค์ด้วย เช่น เทคนิคที่ใช้ในการจัดแสดงเนื้อหาในพิพิธภัณฑ์มีทั้งแบบใช้สื่อมัลติมีเดีย และใช้เทคนิคย้อนยุค “ตั้ง ชัก ผลัก โยก” ให้ผู้ชมเห็นภาพการสื่อสารในอดีตและงานอดิเรกของหลู่ซวี่นในสมัยก่อนได้อย่างมีสีสัน

การเข้าชมในพิพิธภัณฑ์ที่มีการจำลองห้องต่างๆที่หลู่ซวี่นใช้ทั้งห้องทำงานหลัก และห้องที่หลู่ซวี่นใช้ทำงานอดิเรกรวมทั้งการจำลองเหตุการณ์ติดต่อสื่อสารระหว่างหลู่ซวี่นและสัว่ก่วงผิง ทำให้กลุ่มผู้ชมพิพิธภัณฑ์เห็นภาพได้อย่างชัดเจน ถือได้ว่าบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาทั้งด้านแนวคิดและเนื้อหาได้อย่างลงตัว และเนื่องจากประวัติของหลู่ซวี่นที่มีการพูดถึงชีวิตรักและงานอดิเรกของหลู่ซวี่นมากเป็นพิเศษในพิพิธภัณฑ์แห่งนี้ นอกจากจะทำให้ผู้ชมรู้จักหลู่ซวี่นในมุมมองที่แตกต่างจากพิพิธภัณฑ์อื่นแล้ว ยังเป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้ผู้ชมรู้จักสัว่ก่วงผิง ซึ่งมีส่วนสำคัญในการผลักดันหลู่ซวี่นให้เกิดผลงานจำนวนมากในช่วงท้ายของชีวิต การเข้าถึงเป้าหมายที่คุ่มค่าพิพิธภัณฑ์แห่งนี้สามารถทำได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้ชมนำความรู้ไปต่อยอดเพื่อศึกษาเพิ่มเติมได้

2.2.4 พิพิธภัณฑ์รัลึกลู่ขวัญแห่งเซียงไฮ้

พิพิธภัณฑ์รัลึกลู่ขวัญแห่งเซียงไฮ้ เป็นพิพิธภัณฑ์ที่โดดเด่นเรื่องการใช้เทคนิคที่เหมาะสมในการสื่อสารกับผู้ชมตั้งแต่จุดเริ่มต้นในพิพิธภัณฑ์ที่มีการจัดแสดงวัตถุต้นจุดเริ่มต้น

ของชีวิตหลู่ชวั้นตั้งแต่เกิด นอกจากนี้ยังมีการใช้เทคนิคอื่นๆทั้งรูปแบบจำลองฉากสำคัญของผลงานหลู่ชวั้นในเรื่องสั้น “ประวัติจริงของอาคิ” การใช้ผนังเป็นจอภาพยนตร์ฉายเรื่องราวของหลู่ชวั้นเป็นภาษาต่างประเทศ เป็นการสื่อสารถึงกลุ่มเป้าหมายระดับสากล การใช้เกมส์เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ชมวัยเด็ก เห็นได้อย่างชัดเจนว่าการใช้เครื่องมือที่หลากหลายเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ชมกลุ่มต่างๆ เป็นการแสดงถึงความทันสมัยในกระบวนการเลือกเครื่องมือสื่อสาร ทั้งยังแสดงให้เห็นการใช้เทคนิคที่เหมาะสมเพื่อเข้าถึงเป้าหมายทางการศึกษา รวมทั้งการเลือกเทคนิคต่างๆอย่างเหมาะสมกับกลุ่มคนที่เข้าชมพิพิธภัณฑ์ทำให้พิพิธภัณฑ์ได้รับการตอบรับเพิ่มมากขึ้น

2.3 การสร้างแรงบันดาลใจเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคม (Inspiring Action: Museum and Social Change)

คือ ผลจากการเข้าชมพิพิธภัณฑ์ของผู้สนใจที่สามารถนำไปใช้เพื่อการสร้างแรงบันดาลใจในการหาความรู้จนอาจจะสามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสังคมได้

2.3.1 พิพิธภัณฑ์บ้านเกิดหลู่ชวั้นเมืองเซาซิง

พิพิธภัณฑ์หลู่ชวั้นเมืองเซาซิงให้ความสำคัญกับการสร้างแรงบันดาลใจเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคมค่อนข้างมาก โดยเฉพาะการสร้างแรงบันดาลใจกลุ่มวัยเด็ก และกลุ่มวัยรุ่น เนื้อหาที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่เยาวชนได้เป็นอย่างดี มีการเชื่อมโยงเนื้อหาในพิพิธภัณฑ์ส่วนชีวิตวัยเด็ก ให้เข้ากับการเรียนการสอนเนื้อหาในบทเรียนระดับมัธยมศึกษาของประเทศจีน การจัดเนื้อหาส่วนดังกล่าว อาทิ การเน้นย้ำความรู้เรื่อง “จากสวนหลัวร์อยัพันธุ์ถึงห้องหนังสือสามกลั่น” ซึ่งถูกบรรจุในบทเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น การจัดแสดงความรู้พร้อมจำลองบรรยากาศ สำหรับผู้ชมที่เป็นเยาวชนให้ได้เรียนรู้เพื่อเป็นแรงบันดาลใจในการศึกษา

นอกจากนี้พิพิธภัณฑ์ยังมีการจัดการเรียนรู้ตามอัธยาศัยเพื่อกลุ่มวัยรุ่นและผู้ใหญ่ โดยรูปแบบการจัดแสดงคำนึงถึงธรรมชาติการเรียนรู้ของกลุ่มคนสองช่วงวัยดังกล่าว ต้องการ

เรียนรู้และสร้างแผนการเรียนรู้ของตนเอง¹ โดยการจัดการเรียนรู้เป็นการจัดสถานที่แบบเปิดกว้าง ให้ผู้ที่เข้าชมพิพิธภัณฑ์มีโอกาสเลือกชมตามความสนใจของตนเอง สังเกตได้จากภายในหมู่บ้านจะไม่มีการขึ้นนำเป็นเส้นทาง แต่จะมีเพียงป้ายบอกสถานที่ติดไว้เท่านั้น

2.3.2 พิพิธภัณฑ์หลุ่ชวินแห่งปักกิ่ง

เนื่องจากพิพิธภัณฑ์หลุ่ชวินแห่งปักกิ่งถูกจัดตั้งให้เป็นแหล่งทัศนศึกษาของนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาแห่งเมืองปักกิ่ง ทั้งยังเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้พื้นฐานทางความคิดของข้าราชการส่วนกลางของรัฐบาล และแหล่งศึกษาพื้นฐานการรักษาดิของเมืองปักกิ่ง นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งอารยธรรมพื้นฐาน แหล่งเรียนรู้พื้นฐานแห่งการรักษาดิของผู้พิการประจำเมืองหลวง อีกทั้งยังเป็นแหล่งฝึกความพร้อมความเป็นจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาแห่งเขตเฉาหยาง ทำให้การจัดทำพิพิธภัณฑ์มีการคำนึงถึงการสร้างแรงบันดาลใจเพื่อการเปลี่ยนแปลงสังคมอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ การจัดแสดงข้อมูลเนื้อหาชีวประวัติของหลุ่ชวินหลายส่วนตั้งแต่ในวัยเรียน ให้ความสำคัญกับการจัดแสดงหนังสือที่หลุ่ชวินเคยอ่านในทุกช่วงเวลาของชีวิตอย่างครบถ้วน เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและเป็นต้นแบบเรื่องการอ่าน การศึกษาหาความรู้ การต่อยอดความรู้เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่า ยังผลให้ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์ก่อเกิดแรงบันดาลใจในการศึกษาเล่าเรียนและปลูกฝังให้คนรักษาดิได้อีกด้วย

2.3.3 หอรัลิกหลุ่ชวินแห่งเมืองกวางเจา

เนื่องจากหอรัลิกหลุ่ชวินแห่งเมืองกวางเจาเป็นการจำลองภาพบรรยากาศที่เกี่ยวข้องกับชีวิตส่วนตัวเป็นส่วนใหญ่ การสร้างแรงบันดาลใจเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจึงยังไม่เด่นชัดเท่าใดนัก แต่สิ่งที่ผู้วิจัยสังเกตได้อย่างชัดเจนคือ ความตั้งใจในการนำเสนอมุมมองที่แตกต่างจากพิพิธภัณฑ์อื่น ซึ่งพิพิธภัณฑ์แห่งนีพยายามสื่อให้เห็นชีวิตของหลุ่ชวินใน

¹ สุดแดน วิสุทธิลักษณ์. (บรรณาธิการ). 2559. ปฏิบัติการพิพิธภัณฑ์: บทเรียนจากคนอื่น. กรุงเทพฯ: สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ. หน้า 28.

ด้านส่วนตัว การสร้างแรงบันดาลใจเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคมปรากฏให้เห็นแต่เฉพาะในด้านของ แรงผลักดันที่ทำให้หลูชวินนำเสนอผลงานออกมาได้อย่างมีคุณภาพมากขึ้นโดยมีภรรยาอยู่ เบื้องหลัง แต่ก็ยังไม่ได้ชัดเจนมากนัก ผู้ชมต้องมีความรู้ก่อนการเข้าชมมากพอสมควร เพราะ จำเป็นต้องมีการตีความจากชีวประวัติของหลูชวิน และจากประวัติส่วนตัวของสิ่วกวงผิง เพิ่มเติม แต่ทั้งนี้ ถือเป็นข้อดีได้เพราะการจัดแสดงในลักษณะดังกล่าวทำให้มีการส่งเสริม การเรียนรู้นอกพิพิธภัณฑ์ก่อนและทำให้ก่อเกิดความสนใจที่จะศึกษาเพื่อทบทวนหรือต่อยอด ได้ด้วย

2.3.4 พิพิธภัณฑ์รำลึกหลูชวินแห่งเซี่ยงไฮ้

พิพิธภัณฑ์รำลึกหลูชวินแห่งเซี่ยงไฮ้ เป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างชัดเจน เนื่องจากพิพิธภัณฑ์เน้นการจัดแสดงเนื้อหาและชีวประวัติช่วง 10 ปีสุดท้ายที่หลูชวินทำงานเพื่อสังคมอย่างมาก ผลงานของหลูชวินในช่วงสุดท้ายนี้ ส่วนใหญ่เป็นผลงานที่สะท้อนสังคมและต้องการแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในสังคม การจัดแสดงประวัติชีวิตและผลงานของหลูชวินในพิพิธภัณฑ์จึงเป็นการจัดแสดงเนื้อหาที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจเพื่อการเปลี่ยนแปลงสังคมได้เป็นอย่างดี จากการสำรวจ พิพิธภัณฑ์แห่งนี้ ผู้วิจัยพบว่า ตั้งแต่ส่วนแรกที่กำลังกล่าวถึงช่วงชีวิตของการเริ่มเป็นผู้ขับเคลื่อนทางสังคม จนถึงส่วนสุดท้ายบั้นปลายชีวิตของหลูชวินที่มีการฉายวิดีโอบรรยายภาคในพิธีศพของหลูชวินโดยมีประชาชนร่วมไว้อาลัยเป็นจำนวนมาก สะท้อนให้เห็นถึงการเป็นต้นแบบผู้ที่มีอิทธิพลต่อสังคมได้ชัดเจน การจัดแสดงเนื้อหาดังกล่าวทำให้ประชาชนเรียนรู้การเป็นผู้ทรงอิทธิพลที่มีชื่อเสียงและมีผลกระทบต่อสังคมในวงกว้าง ทำให้เกิดแรงบันดาลใจและเป็นตัวอย่งเพื่อการเปลี่ยนแปลงสังคมได้

จากการสำรวจและวิเคราะห์การเผยแพร่วรรณคดีในรูปแบบพิพิธภัณฑ์พบว่า การจัดพิพิธภัณฑ์ การคัดเลือกข้อมูลและรูปแบบเพื่อจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์มีส่วนช่วยถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลูชวินให้ผู้เข้าชมเข้าใจประวัติและผลงานของหลูชวินได้มากขึ้น

ในด้านการเลือกสรรข้อมูลเพื่อจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ทั้ง 4 แห่งจึงพบว่ามีความแตกต่างกันแต่เชื่อมโยงกัน และคำนึงถึงกลุ่มผู้เข้าชมเป็นสำคัญ กล่าวคือ พิพิธภัณฑ์หลู่ชว้นเมืองเซาซิงนำข้อมูลจากผลงานเขียนไปจัดแสดงโดยเน้นวัยเด็ก สอดแทรกเนื้อหาในผลงานของหลู่ชว้นไว้ในพิพิธภัณฑ์ เป็นทั้งแหล่งเรียนรู้และสถานที่ท่องเที่ยว พิพิธภัณฑ์หลู่ชว้นเมืองปักกิ่งจัดแสดงประวัติของหลู่ชว้นโดยเนื้อหาแบ่งจัดแสดงเพื่อผู้ชมสองช่วงวัย คือสำหรับนักเรียนจัดแสดงข้อมูลและผลงานของหลู่ชว้นโดยใช้เทคโนโลยี AR (Augmented Reality) แสดงเนื้อหาที่อยู่ในบทเรียนของนักเรียนเพื่อการเรียนรู้และทำความเข้าใจประวัติและผลงานนักเขียนได้ดียิ่งขึ้น ส่วนของผู้ใหญ่เป็นการจัดแสดงโดยใช้ตัวอักษรในรูปแบบเอกสารและคำบรรยาย ส่วนพิพิธภัณฑ์หลู่ชว้นเมืองกวางเจา จัดแสดงข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตของหลู่ชว้นขณะอาศัยที่เมืองกวางเจา โดยให้ความสำคัญกับชีวิตด้านครอบครัว ความรัก งานอดิเรกที่นอกเหนือจากงานเขียน กลวิธีการนำเสนอใช้เทคนิคแบบเก่า เพื่อให้ผู้ชมย้อนเข้าสู่เหตุการณ์ในอดีตของหลู่ชว้นได้ชัดเจนมากขึ้น ขณะที่พิพิธภัณฑ์หลู่ชว้นแห่งเมืองเซียงไฮ้ ให้ความสำคัญกับการเลือกข้อมูลช่วงบั้นปลายชีวิตของหลู่ชว้น โดยคัดเลือกข้อมูลที่เป็นผลงานฉบับจริงและของใช้ต่างๆของหลู่ชว้นจัดแสดงพร้อมคำอธิบายสั้นๆ

และจากการลงพื้นที่สำรวจยังพบอีกว่า กลุ่มผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์ที่มากที่สุดเป็นวัยเรียนระดับมหาวิทยาลัย รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษา ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าการเข้าชมพิพิธภัณฑ์ของผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์หลู่ชว้นทั้ง 4 แห่ง มีแรงจูงใจจากการศึกษาในชั้นเรียน ทำให้เห็นได้ว่าการศึกษาในชั้นเรียนมีผลโดยตรงต่อการเลือกเข้าชมพิพิธภัณฑ์ของหลู่ชว้น ทำให้เกิดแรงจูงใจในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมโดยการเข้าชมพิพิธภัณฑ์ แรงกระตุ้นหรือแรงผลักดันของบุคคลรอบข้างมีผลอยู่บ้าง เช่น เพื่อนหรือครอบครัว หรือแม้แต่การสนับสนุนของภาครัฐให้เกิดการเข้าชมพิพิธภัณฑ์ และนอกจากจะเข้าใจประวัติและผลงานของหลู่ชว้นได้เป็นอย่างดีแล้ว ยังมีประโยชน์ในด้านการศึกษาและทำความเข้าใจประวัติศาสตร์จีนได้เพิ่มมากขึ้น ยิ่งไปกว่านั้นยังทำให้ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สนใจที่จะศึกษาวรรณคดีจีนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ต่อเนื่องหลังจากเข้าชมพิพิธภัณฑ์อีกด้วย

จากประเด็นข้างต้น สามารถสรุปประเด็นเนื้อหาการนำเสนอ จุดเด่น จุดด้อยของ
พิพิธภัณฑ์ รวมทั้งการเข้าถึงตำแหน่งที่ตั้งของผู้เข้าชม เป้าหมายที่คุ้มค่า วิธีและเทคโนโลยีที่
ใช้และส่วนที่ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจเพื่อการเปลี่ยนแปลงสังคมได้ดังตารางด้านล่าง

การเผยแพร่วรรณคดีในพิพิธภัณฑ์หลู่ซวีน 4 แห่ง

ประเด็น	หมู่บ้านหลู่ซวีน เมืองเซาซิง	พิพิธภัณฑ์หลู่ซวีน แห่งปักกิ่ง	หอรัลิกหลู่ซวีนแห่ง เมืองกวางเจา	พิพิธภัณฑ์รัลิก หลู่ซวีนแห่งเซียงไฮ้
เนื้อหาหลักที่ นำเสนอ	ประวัติชีวิตของหลู่ซวีน ในวัยเด็ก เชื่อมโยง เนื้อหาผลงานของ หลู่ซวีนที่เกี่ยวข้องใน ช่วงเวลาที่หลู่ซวีนอาศัย ที่เมืองเซาซิง	ประวัติชีวิตของหลู่ซวีน และผลงานนักเขียนที่มี อิทธิพลต่อความคิดของ หลู่ซวีน	ประวัติชีวิตของหลู่ซวีน ช่วงที่อาศัยที่เมือง กวางเจา และประวัติ ส่วนตัวในด้านความรัก และงานอดิเรกของ หลู่ซวีน	ประวัติชีวิตด้าน การทำงานเพื่อ การขับเคลื่อนสังคม ภายใต้กรอบ การนำเสนอในหัวข้อ “ลูกของมนุษย”และ ผลงานในช่วง 10 ปี สุดท้าย
จุดเด่น	เป็นแหล่งท่องเที่ยวและ พิพิธภัณฑ์ในตัว	เป็นแหล่งทัศนศึกษา ของนักเรียนระดับ ประถมศึกษา และ มัธยมศึกษาแห่งเมือง	จัดแสดงเนื้อหาด้านชีวิต ส่วนตัวอย่างละเอียด เสนอมุมในการมองมอง หลู่ซวีนที่แตกต่างจาก	จัดแสดงผลงานเด่นของ หลู่ซวีน ที่มีการเผยแพร่ ในช่วงสุดท้ายของชีวิต

		ปักกิ่ง และเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สนับสนุนโดยรัฐบาล	พิพิธภัณฑ์แห่งอื่น โดยใช้เทคนิคย้อนยุคที่เหมาะสมกับเนื้อหาหลักที่ต้องการนำเสนอ	อย่างละเอียด ใช้เทคนิคทันสมัยและหลากหลาย
การเข้าถึง (ตำแหน่งที่ตั้ง ราคาเข้าชม)	- อยู่ใจกลางเมือง - เดินทางด้วยรถประจำทาง หรือรถรับจ้างสาธารณะ(Taxi) - เข้าถึงได้ง่ายมาก - ไม่มีค่าเข้าชม	- ตำแหน่งที่ตั้งอยู่ในซอยแคบเข้าถึงได้ยาก จุดสังเกตไม่เด่นชัด- -- - เดินทางด้วยรถไฟฟ้าใต้ดิน รถประจำทาง หรือรถรับจ้างสาธารณะ (Taxi) - ไม่มีค่าเข้าชม	- ตำแหน่งที่ตั้งอยู่ในสวนสาธารณะ เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน - เข้าถึงได้ง่ายพอสมควร - เดินทางด้วยรถไฟฟ้าใต้ดิน รถประจำทาง หรือรถรับจ้างสาธารณะ (Taxi) - ไม่มีค่าเข้าชม	- ตำแหน่งที่ตั้งอยู่ในแหล่งชุมชน บริเวณโดยรอบเป็นส่วนสาธารณะขนาดใหญ่ และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวแนวใหม่สำหรับวัยรุ่น - เข้าถึงได้ง่าย - เดินทางด้วยรถไฟฟ้าใต้ดิน รถประจำทาง

				หรือรถรับจ้างสาธารณะ (Taxi) - ไม่มีค่าเข้าชม
เป้าหมายที่คุ้มค่า (เนื้อหาที่จัด แสดง วิธีและ เทคโนโลยีที่ใช้)	- และจัดแสดงเนื้อหาให้กลมกลืนสอดคล้องกับการเป็นสถานที่ท่องเที่ยว ยังประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี - การนำเสนอเล่าเรื่องจากประวัติศาสตร์และผลงานของหลู่ชวี่นควบคู่กัน สอดแทรก	- เนื้อหาเน้นหนังสือที่หลู่ชวี่นเคยอ่าน นำมาสู่แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน - สอดแทรกวรรณคดีไว้ในผลงานหนังสืออ่านของหลู่ชวี่น - มีการแบ่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับช่วงวัย ทั้งของเด็ก และของผู้ใหญ่	- เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องความรัก เรื่องครอบครัว และงานอดิเรก - การจัดแสดงใช้เทคนิคในการจัดแสดง “ดิ่ง ชัก ผลัก โยก” แบบดั้งเดิมตามเนื้อหาหลักที่ผู้จัดทำคัดเลือกมานำเสนอ - พบการใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอค่อนข้างน้อย	- เนื้อหาจัดแสดงเน้นช่วงระยะเวลาบนปลายชีวิตของหลู่ชวี่น - มีการใช้เทคนิคการนำเสนอที่หลากหลายทั้งแอปพลิเคชัน การฉายภาพ การฉายวีดิทัศน์ ทำให้เนื้อหาน่าสนใจเพิ่มขึ้นมากกว่าการอ่านแต่เพียงตัวหนังสือเท่านั้น

	วรรณคดีไว้ในประวัติชีวิตอย่างลงตัว - มีการใช้เทคนิคที่หลากหลายปานกลาง มีวีดิทัศน์ ภาพจำลอง รูปปั้นจำลอง	- มีการใช้เทคโนโลยี AR เข้ามาช่วยให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้นทั้งขณะอยู่ในพิพิธภัณฑ์และหลังจากออกจากพิพิธภัณฑ์ก็สามารถเรียนรู้ต่อเนื่องได้		
ความก่อให้เกิดแรงบันดาลใจเพื่อการเปลี่ยนแปลงสังคม	เป็นสถานที่เรียนรู้ของเยาวชน ก่อให้เกิดนิสัยการเรียนรู้ใฝ่เรียนของเยาวชนได้เป็นอย่างดี	การจัดแสดงเนื้อหาที่เป็นหนังสือที่มีอิทธิพลต่อหลุ่ชวินทำให้ผู้เข้าชมสามารถนำมาเป็นต้นแบบปลูกฝังให้ก่อเกิดผลงานที่ทรงคุณค่าและเกิดความรักชาติได้	การจัดแสดงเนื้อหาในมุมมองที่แตกต่างและผู้ชมมีความรู้ค่อนข้างน้อย กล่าวคือเรื่องส่วนตัวของหลุ่ชวินสามารถเป็นพื้นฐานให้ผู้ชมพิพิธภัณฑ์ที่ต้องการศึกษาเพื่อต่อ	การจัดแสดงเนื้อหาในช่วงท้ายของชีวิตที่เกิดผลงานวรรณคดีที่มีชื่อเสียงมากมาย โดยเฉพาะประเภทความเรียง ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลง

			ยอดความรู้เพิ่มเติม นำไปใช้ได้	สังคมทำให้ผู้ชมเกิดแรง บันดาลใจได้เป็นอย่างดี

สรุป

การศึกษาการเผยแพร่วรรณคดีจีนสมัยใหม่ในปัจจุบัน โดยวิเคราะห์ผ่านการนำเสนอในพิพิธภัณฑสถานนักเขียน “หลู่ชวี่น” ทำให้เห็นความสำคัญของนักเขียนและบทบาทที่เปลี่ยนไปผ่านการ “บอกเล่า” ในพิพิธภัณฑสถานยุคปัจจุบันและทำให้เห็นได้ว่าพิพิธภัณฑสถานยังเป็นแหล่งเผยแพร่วรรณคดี ทั้งยังเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมได้อีกทางหนึ่ง ดังนั้นการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงสำรวจและเก็บข้อมูลจากพิพิธภัณฑสถานทั้งหมด 4 แห่ง คือ หมู่บ้านหลู่ชวี่นเมืองเซ่าซิง พิพิธภัณฑสถานหลู่ชวี่นแห่งปักกิ่ง หอรัลลิกหลู่ชวี่นแห่งเมืองกวางเจา และพิพิธภัณฑสถานรัลลิกหลู่ชวี่นแห่งเซียงไฮ้ ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

กระบวนการเผยแพร่วรรณคดีของหลู่ชวี่นในหมู่บ้านหลู่ชวี่นเมืองเซ่าซิง มีการนำเสนอประวัติและผลงานนักเขียน โดยมีการจัดการให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวพร้อมทั้งเป็นแหล่งความรู้ในเวลาเดียวกัน ผู้จัดทำจำลองลักษณะของหมู่บ้านให้คล้ายช่วงที่หลู่ชวี่นยังอยู่ในวัยเด็กมากที่สุด ลักษณะเด่นที่นำไปใช้ทำพิพิธภัณฑสถานเป็นข้อมูลจากผลงานเขียนของหลู่ชวี่นที่เขียนถึงเรื่องราววัยเด็กของตนทั้งสิ้น โดยนำข้อมูลจากงานเขียนหลายเรื่อง เช่น “จากสวนหญ้าร้อยพันธุ์ถึงห้องหนังสือสามกลืน” “จ้าวชนบท” “ไหว้จ้าว” “บ้านเกิด” ฯลฯ จากการศึกษาทำให้เห็นความตั้งใจชัดเจนที่จะทำให้ผู้เข้าชมศึกษาทั้งชีวประวัติและผลงานของหลู่ชวี่นในเวลาเดียวกัน

ในขณะที่พิพิธภัณฑสถานหลู่ชวี่นเมืองปักกิ่ง ให้ความสำคัญกับการนำจัดแสดงหลักฐานชั้นปฐมภูมิและทุติยภูมิ เช่น ภาพถ่ายจริงบุคคลที่มีอิทธิพลต่อความคิดของหลู่ชวี่นและที่ได้รับอิทธิพลจากหลู่ชวี่นทั้งชาวจีน เช่น ก้าวมั่วร่ว เหมาดุ่น และชาวต่างชาติ เช่น นักเขียนนักข่าวที่สนับสนุนฝ่ายซ้าย เป็นต้น รวมทั้งจัดแสดงผลงานต่างๆ ของหลู่ชวี่นทั้งงานเขียนและงานแปล รวมทั้งของใช้ต่างๆ ของหลู่ชวี่น โดยข้อมูลเหล่านี้ถือเป็นลักษณะเด่นที่นำมาใช้เป็นข้อมูลในการเล่าเผยแพร่ผลงานของนักเขียนในพิพิธภัณฑสถาน นอกจากนี้กระบวนการนำเสนอ

ยังให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยี AR (Augmented Reality) ผ่านแอปพลิเคชันเข้ามาช่วยให้การเรียนรู้ในพิพิธภัณฑ์ของผู้ชมต่างวัย เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดียิ่งขึ้น

ส่วนพิพิธภัณฑ์หลู่ซวี่นเมืองกวางเจามีลักษณะเด่นที่นำไปใช้เป็นข้อมูลการทำพิพิธภัณฑ์ คือ เรื่องการขับเคลื่อนสังคมในฐานะที่เป็นบุคคลธรรมดาแต่มีอิทธิพลต่อสังคม ในขณะที่เขาอาศัยอยู่ ณ เมืองกวางเจา โดยมีการแสดงให้เห็นถึงความคิดของหลู่ซวี่นในฐานะบุคคลต้นแบบที่บุคคลผู้ซื้อเสียงในกวางเจาเลื่อมใสและศรัทธา

กระบวนการเผยแพร่วรรณคดีของหลู่ซวี่นในหอรัลิกหลู่ซวี่นแห่งเมืองกวางเจาไม่เห็นชัดเจนมากนัก แต่กลับนำเสนอข้อมูลด้านครอบครัว นำเสนอผ่านจดหมายที่ติดต่อกันระหว่างหลู่ซวี่นกับสวี่กวงผิง โดยใช้กลวิธีการนำเสนอแบบย้อนยุคแบบ “ดั่ง ชัก ผลัก โยก” ต่างจากแหล่งอื่นที่นำเสนอประวัติโดยใช้ผลงานของนักเขียนในการเล่าเรื่อง

พิพิธภัณฑ์ที่มีการใช้เทคโนโลยีที่หลากหลายที่สุดในการเผยแพร่วรรณคดี คือ พิพิธภัณฑ์รัลิกหลู่ซวี่นแห่งเซี่ยงไฮ้ มุ่งนำเสนอเนื้อหาในช่วง 10 ปีสุดท้ายของชีวิตหลู่ซวี่น การจัดทำพิพิธภัณฑ์ตีความประวัติและผลงานของหลู่ซวี่นภายใต้กรอบความคิดจิตวิญญาณของคนในชาติ การจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์นอกจากจะเห็นสัญลักษณ์ของการต่อสู้เพื่อสังคมแล้วยังเห็นความสำคัญของหลู่ซวี่นในฐานะของการเป็นผู้บุกเบิกวรรณคดีจีนสมัยใหม่และการเป็นผู้เผยแพร่วัฒนธรรมด้วย

ผลจากการวิจัยพบว่า ประเทศจีนมีการเผยแพร่วรรณคดีจีนสมัยใหม่ผ่านพิพิธภัณฑ์เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ เสริมสร้างความเข้าใจประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม สังคมในอดีต และสามารถจัดการในรูปแบบพิพิธภัณฑ์ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ การนำเสนอเนื้อหาในพิพิธภัณฑ์เลือกนำเสนอในบทบาทของนักคิด นักเขียนที่เป็นแบบอย่างของปัญญาชนที่ดีมากกว่าการเป็นผู้นำทางแนวคิดทางการเมือง ทั้งนี้ ยังพบว่าพิพิธภัณฑ์หลู่ซวี่นมีกระบวนการ

ในการนำประวัติและผลงานของหลู่ชวินมาสร้างเป็นทุนวัฒนธรรม และกระตุ้นเศรษฐกิจท้องถิ่นอย่างชัดเจน จากส่วนขายสินค้าที่ระลึกที่พบอยู่ทั่วไปในเขตพิพิธภัณฑด้วย

จึงเป็นข้อสังเกตได้ว่า การให้ความสำคัญกับนักเขียนและบทบาทที่เปลี่ยนไปผ่านการ “บอกเล่า” ในพิพิธภัณฑ ยังทำให้ผู้เข้าชมเห็นความสำคัญของหลู่ชวินในฐานะนักเขียนที่ใฝ่ศึกษาเรียนรู้ ไม่ใช่ภาพของการเป็นนักปฎิวัติ หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเมือง เนื่องจากข้อมูลที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑปรากฏข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฎิวัติหรือการเป็นนักเขียนฝ่ายซ้ายน้อยมาก อีกทั้งวรรณกรรมของหลู่ชวินที่เป็นเนื้อหาเชิงเสียดสีสังคม อาทิเช่น “บันทึกประจำวันของคนบ้า” มิได้ถูกนำมาจัดแสดงในส่วนสำคัญที่เห็นได้ชัดเจน กลับจัดแสดงในฐานะที่เป็นหนึ่งในผลงานที่มีชื่อเสียงของหลู่ชวินเท่านั้น

จากผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำมาเป็นกรณีศึกษาเพื่อต่อยอดพัฒนาพิพิธภัณฑบุคคลในประเทศไทยได้ โดยการใช้ต้นแบบพิพิธภัณฑหลู่ชวินที่มีกระบวนการในการนำประวัติและผลงานมาเป็นแนวทางในการจัดการความรู้ในพิพิธภัณฑเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ พร้อมกับการสร้างเป็นทุนวัฒนธรรมและกระตุ้นเศรษฐกิจท้องถิ่น ทั้งนี้สามารถดูจากต้นแบบพิพิธภัณฑหลู่ชวินทั้ง 4 แห่งที่มีข้อดี และจุดเด่นที่แตกต่างกันมาปรับเพื่อให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมการเรียนรู้ของสังคมไทยได้

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

หนังสือ

คณะกรรมการพิจารณาเกณฑ์การถ่ายทอดเสียงภาษาจีนเป็นภาษาไทย. 2543. **เกณฑ์การถ่ายทอดเสียงภาษาจีนแมนดารินด้วยอักษรวิไทย**. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการสืบค้นประวัติศาสตร์ไทยในเอกสารภาษาจีน.

จิตร ภูมิศักดิ์. 2551. **ถึงร้อยดาวพรายกระจายแสง จากโยนบกถึงที่ปรกร (พ.ศ. 2496-2501)**. กรุงเทพฯ: ฟ้าเดียวกัน.

ปณิดา สระวาสี ชิวสิทธิ์ บุญยเกียรติและสุวรรณา เกรียงไกรเพ็ชร. 2561. **พิพิธภัณฑ์บ้าน: คุณค่าและความหมาย**. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร(องค์การมหาชน).

สุดแดน วิสุทธิลักษณ์. (บรรณาธิการ). 2559. **ปฏิบัติการพิพิธภัณฑ์: บทเรียนจากคนอื่น**. กรุงเทพฯ: สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ.

หลู่ชวิน. 2562. **เรื่องสั้นของหลู่ชวิน**. แปลจาก 《呐喊》 และ 《彷徨》 โดยนักศึกษาวิชาเอกภาษาจีนรุ่น 7 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: ถังออก.

วิทยานิพนธ์และบทความวิชาการ

ณปรัชญ์ บุญวาศ. 2543. **ทัศนะในการมองสังคมจีนของหลู่ซิน : ศึกษาจากงานเขียน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต)**. กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ไพรินทร์ ศรีสินทร. 2558. **การตอบรับวรรณกรรมจีนสมัยใหม่ของผู้อ่านไทย**. วารสารจีนศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 8.

ภาษาอังกฤษ

หนังสือ

American Association of Museums. 2005. **Excellence in Practice: Education Principles and Standards**. American Association of Museums.

Butcher-Young. 1993. **Historic House Museums**, New York: Oxford University Press.

บทความ

Elizabeth Duclos-Orsello. 2013. **Shared Authority: The Key to Museum Education as Social Change**, Leeds: Journal of Museum Education 38, (2).

ภาษาจีน

หนังสือ

鲁迅. 2009. 《呐喊·彷徨》. 天津: 天津人民出版社。

钱理群. 2003. 《与鲁迅相遇》. 北京: 生活·读书·新知三联书店。

吴伟. 2009. 《我来教你读鲁迅》. 北京: 华文出版社。

บทความ

陈茵. 《浅谈微博在博物馆宣教工作中的应用——以上海鲁迅纪念馆为例》，载《上海鲁迅研究》，2018年1期。

张阳. 《浅析上海鲁迅纪念馆微信公众号传播绩效》，载《上海鲁迅研究》2019年2期。

เอกสารหลักสูตร

- มคอ. 3 รายวิชา HZ309 ประวัติวรรณคดีจีน หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาภาษาจีน
หลักสูตรปรับปรุง ปีพ.ศ. 2560 มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- มคอ. 3 รายวิชา HZ317 วรรณคดีเอกของจีน หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาภาษาจีน
หลักสูตรปรับปรุง ปีพ.ศ. 2562 มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

รูปประกอบ

รูปที่ 1

鲁迅故居内的老奶奶讲故事雕像

[Online], Available, http://blog.sina.com.cn/s/blog_5cd580020100fvgj.html

เข้าถึงเมื่อวันที่ 13 ม.ค. 2563